

Навчально-методичний посібник з викладання української мови

рівня А1 для дорослих

Interreg

Співфінансується
Європейським
Союзом

NEXT Румунія-Україна

ASSOCIATION
OF UKRAINIAN REGIONS
FOR THE DANUBE STRATEGY

«Покращення доступу до освіти в прикордонних регіонах як важливий фактор соціалізації та інтеграції в ЄС», (ROUA00342).

www.ro-ua.net.

Програма Interreg VI-A NEXT Румунія-Україна 2021-2027 фінансується Європейським Союзом і співфінансується країнами, які беруть участь у Програмі.

Програма Interreg VI-A NEXT 2021-2027.

Цей матеріал представлений за підтримки Європейського Союзу. За зміст даного матеріалу несе власну відповідальність Асоціація «Стратегія ЄС для Дунайського регіону» і вона не обов'язково сприймається як офіційна позиція Європейського Союзу або структур управління Програми Interreg VI-A NEXT 2021-2027.

Загальний бюджет проєкту - **281 439,96 євро**

Асоціація «Стратегія ЄС для Дунайського регіону» - **166 881,48 євро**

Молодіжний фонд повіту Тульча - **114 558,48 євро**

learnacrossborders2025@gmail.com

+38 073 419 32 14

Зміст

РОЗДІЛ 1. Знайомство з українською мовою. Основи спілкування

Урок 1. Моє ім'я. Хто я? — 4

Урок 2. Країна. Мова. Походження — 6

Урок 3. Родина — 9

Урок 4. Числа. Вік. Дата — 12

Урок 5. Навчання. Робота — 15

Урок 6. Мій день — 17

РОЗДІЛ 2. Місто і побут

Урок 7. Місто — 20

Урок 8. Транспорт — 23

Урок 9. Магазин — 27

Урок 10. Їжа — 30

Урок 11. Погода й одяг — 32

Урок 12. Дім — 35

РОЗДІЛ 3. Людина і час

Урок 13. Зовнішність і характер — 38

Урок 14. Теперішній час — 42

Урок 15. Минулий час — 45

Урок 16. Майбутній час — 48

Урок 17. Здоров'я — 51

Урок 18. Подорожі — 54

РОЗДІЛ 4. Соціальне спілкування. Бессарабія

Урок 19. Телефон і онлайн-спілкування — 58

Урок 20. Свята і традиції України — 61

Урок 21. Бессарабія: край і люди — 67

Урок 22. Традиції Бессарабії — 72

Урок 23. Я і Бессарабія — 78

Урок 24. Підсумковий. Я можу говорити українською — 80

ДОДАТКИ.

Нейробіка — 84

РОЗДІЛ 1.

Знайомство з українською мовою. Основи спілкування

Мета розділу

Сформувати первинні фонетичні, лексичні та граматичні навички для елементарного усного спілкування українською мовою.

Урок 1. Моє ім'я. Хто я?

Вікова категорія: 35+

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: формувати у студентів початкову комунікативну компетентність українською мовою; вчити розуміти та використовувати базові мовленнєві моделі самопрезентації; розвивати навички усного мовлення та аудіювання на початковому рівні; фонетичні навички правильної вимови українських звуків і інтонації; мовленнєву впевненість, логіку висловлювання та здатність до самовираження українською мовою; розвивати повагу до особистості співрозмовника та культури мовленнєвої взаємодії; сприяти відкритості до нової мовної й культурної спільноти.

Очікувані результати: студенти вміють вітатися та прощатися українською мовою, використовуючи різні форми ввічливості, називати своє ім'я, використовуючи модель «Мене звати ...», питати: «Як вас звати?»; використовують ввічливі слова (Дуже приємно! Радий / рада познайомитися); використовують слова, які замінюють назви предметів (я, ти, ви, він, вона)

Обладнання: дошка (біла чи крейдяна), магніти або магнітні смужки, картки з написами:

- Читати українською можливо!
- Привіт! Вітаю!
- Добрий день! Добридень!
- Мене звати ...
- Хто це? Що це?
- Я студент
- Я студентка
- Я працюю
- Доброго ранку!
- Добрий вечір! Добридень! До зустрічі! Хай щастить! На все добре!
- Рада/радий познайомитися!
- На все добре!
- Я, ти, він, вона

Хід уроку

1. Вступ та мотивація.

Доброго дня! Мене звати... Я дуже рада / радий бачити вас сьогодні.

Ми розпочинаємо знайомство з українською мовою, і цей шлях може бути новим і трохи хвилюючим — це абсолютно нормально. На наших уроках ми будемо вчитися говорити про прості, але важливі речі: про себе, своє життя, родину. Ми будемо рухатися крок за кроком, у комфортному темпі, з поясненнями й підтримкою. Я докладатиму зусиль щоуроку для того, щоб кожен з вас відчув красу та мелодійність української мови і почав впевнено знайомитися та спілкуватися з українцями. Пам'ятайте лише, що помилки - це не проблема, а частина навчання. У цій спільноті безпечно пробувати, питати й повторювати. Дякую вам за довіру і бажання вчитися. Почнімо наше знайомство.

1.1.Привітання.

На дошці картки з написами:

В Україні існує багато різних форм привітання. Найпростішою, яку використовують друзі, рідні та добрі знайомі, є:

«Привіт!» або «Вітаю!»

Потренуємося вітатися разом (хором слід за викладачем студенти повторюють усі форми, акцент на правильну вимову).

Ці фрази записані у ваших зошитах, прочитаємо їх ще раз (впр.1)

1.2.Моє ім'я.

В українській мові для самопрезентації використовують фразу «Мене звати...» (на дошці картка з цим написом). Погляньте на свої бейджики, на них українською мовою написано ваші імена. Спробуймо представити себе українською (ланцюжком промовляє кожен студент цю фразу). Виконаймо **вправу 2**.

2.Вивчення нового матеріалу

2.1.Алфавіт.

На дошці напис: **«Читати українською можливо!»** та український і румунський алфавіти.

Ми вивчатимемо з вами найнеобхідніші та найпоширеніші в українській мові конструкції. Вони допоможуть вам легко спілкуватися під час подорожей чи онлайн-знайомстві. Розвинемо слухову і зорову пам'ять. Тому нам важливо познайомитися з українським алфавітом. Він відрізняється від румунського (порівняти).

2.2. «Дуже приємно!», «Радий/рада познайомитися!»

На дошці картки з цими фразами.

Під час знайомства люди в Україні кажуть: **«Дуже приємно!», «Радий/рада**

познайомитися!». Радий кажуть чоловіки, а рада – жінки.

Повторімо ці конструкції (**впр.3**).

2.3.Хто я?

Представляючи себе, слід називати свою професію. Наприклад, я – викладач.

Я – студент. Я – лікар. Я – військовий. Запишіть свій варіант (**впр.4**)

Зверніть увагу! Українською не кажуть: Я є студент (нульова форма дієслова бути).

2.4.Хто це? Що це?

В українській мові запитання «Хто це?» ставлять до істот, а «Що це?» – до неістот. Наприклад.

-Хто це?

-Марія.

-Що це ?

-Зошит.

Виконаймо разом **вправу 5**.

2.5.Перерва,нейробіка.

2.6.Особові займенники (без термінів): я, ти, він, вона.

На дошці картки з цими словами. Викладач показує на себе і каже: **«Я»**, на студента – **«ти»**, далі пояснює, що стосовно чоловіка кажуть **«він»**, а жінки – **«вона»**. Попрацюймо разом. Запрошує до себе одного зі студентів.

Викладач:

-Я - Олена. Ти – Андрій. Він - Михайло.

Вона – Анна.

Студент промовляє від свого імені :

-Я – Андрій. Ти – Олена. Він – Михайло.

Вона – Анна.

Виконаймо **вправу 6**.

2.7. Запитання «Як вас звати?»

На дошці картка з цією фразою. Згадаймо вивчену фразу «**Мене звати**» і побудуймо діалог.

- Як вас звати?
- Мене звати ...

Попрацюймо в парах (**впр.7**).

2.8. Формули ввічливості.

Пригадаймо вивчені конструкції «Дуже приємно!», «Радий/рада познайомитися». Складімо діалог.

- Як вас звати?
- Мене звати ...
- Дуже приємно!
- Радий /рада познайомитися!

Оберіть собі пару та потренуйтеся за цим алгоритмом (**впр.8**)

Прощаючись, українці використовують фрази «**До побачення!**», «**До зустрічі!**». «**На все добре!**», «**Бувай!**», «**Хай щастить!**» (студенти повторюють усе за викладачем, картки з цими словами на дошці)

3. Узагальнення.

Повний діалог знайомства, вчитель слухає та м'яко коригує студентів.

4. Домашнє завдання

Впр. 9-15

5. Підсумок та рефлексія.

- Що можете сказати українською?
 - Які вправи були найкориснішими?
- Похвала, підтримка.

Урок 2. Країна. Мова. Походження

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати вміння елементарної самопрезентації українською мовою в темі «країна — мова — походження» у реальних життєвих ситуаціях; навчити студентів просто й зрозуміло повідомляти, з якої вони країни, де живуть та якою мовою спілкуються; закласти та автоматизувати базові мовні моделі цієї теми в усному мовленні без перевантаження граматиною; ознайомити з основами української вимови та інтонації, необхідними для повсякденного спілкування; розвивати навички слухання та чіткої вимови в повільному, комфортному темпі; сформувати впевненість у використанні української мови під час знайомства, у побуті та простих соціальних контактах; підтримати внутрішню мотивацію до подальшого вивчення української мови як інструменту інтеграції та особистого розвитку.

Очікувані результати: після уроку студенти розуміють на слух і впізнають базові звуки української мови, розрізняють тверді та м'які приголосні на елементарному рівні; правильно відтворюють знайомі слова та прості фрази з базовою інтонацією; читають окремі слова й короткі речення цілісно, без поскладового озвучування; розуміють повільне, чітке мовлення викладача в межах теми уроку; впевнено використовують у мовленні базові конструкції самопрезентації, зокрема:

- Звідки ти?
- Я з ...
- Я живу в ...
- Я родом з ...
- Я говорю ...

- Я трохи говорю українською
- Я вивчаю українську
- Це мій/моя...
- У мене є...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки або магнітики з персонажами; карта України; картки зі словами (Україна, Румунія, Київ, Бухарест) та конструкціями вище.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Конструкція «Звідки ти? Я з...»

Сьогодні ми навчимося коротко говорити про себе українською: звідки ви, де живете і якою мовою говорите. (на дошці політична карта України та її сусідів)

На дошці картки з написом:

Звідки ти?

Я з ...

Учитель запитує «Звідки ти?», показує на себе і каже:

— Я з України (показує на карті кордони України). Повторімо разом: «Я з України».

Вправа 1. «Знайомство в професійному середовищі» (пари)

Ви на:

новій роботі / діловій зустрічі / міжнародному семінарі / волонтерському заході

Повправляйтеся знайомитись українською, спираючись на конструкції:

— Добрий день.

— Добрий день.

— Звідки ви?

— Я з ... / Я родом з ...

Виконаймо **впр.1**

3.2. Конструкція «Я живу в...» / «Я родом з...»

(ці фрази на дошці)

Учитель показує на себе і каже: «Я живу в Києві. Я родом з України» (показує на карті Київ і пише на дошці Київ або те місто, де жив вчитель в Україні). Студенти повторюють.

Вправа 2. «Соціальний контакт.

Ситуація 1: Ви знайомитеся з лікарем.

Ситуація 2: Ви заповнюєте дані в банку.

Ситуація 3: Ви знайомитеся з батьками однокласників дитини.

Студенти по черзі будують відповідь:

Я живу в ...

Я родом з ...

Виконаймо **впр.2**

Вчитель показує картинку з українською чемпіонкою Ярославою Магучіх з прапором України

Як ви гадаєте, звідки ця спортсменка? Як здогадалися?

Так, вона з України. Це Ярослава Магучіх - українська легкоатлетка, стрибунка у висоту, яка є олімпійською чемпіон-

кою (Париж 2024), чемпіонкою світу (2023) та Європи (2022, 2024). Вона встановила світовий рекорд у стрибках у висоту (2.10 м). Ярослава - володарка численних нагород та титулу «Національної легенди України».

Скласти речення:

«Вона з України.»

«Вона представляє Україну.»

Продемонструвати український прапор та герб на дошці. Сказати, що це державні символи України.

3.3. Нейробіка.

3.4. Конструкція «Я говорю... Я вивчаю...»

(ці фрази на дошці)

Учитель показує на себе і каже: «Я говорю українською мовою». Студенти повторюють.

Учитель викликає студента, показує на нього і каже: «Я добре говорю румунською мовою». Студенти повторюють. Учитель каже: «Я вивчаю українську мову.» Студенти повторюють.

Учитель каже: «Я трохи говорю українською мовою.» Студенти повторюють. Пояснити значення слів «добре» і «трохи».

Вправа 3. «Професійний профіль»

Ситуація:

Ви заповнюєте профіль на:

сайті пошуку роботи / курсах / міжнародній платформі

Скласти 3 речення:

Я говорю ...

Я трохи говорю ...

Я вивчаю ...

Потім — коротка усна презентація класу.

Виконаймо **впр.3**.

3.5. Алфавіт. Голосні та приголосні звуки.

На дошці алфавіт та окремо букви

А, О, У, Е, Є, И, І, Ю, Я

Учитель:

-Ці букви позначають голосні звуки. Ми їх вимовляємо з відкритим ротом і можемо співати.

Разом проговорімо:

Ааа — Ооо — Ууу...

Далі показує: **М Н Т Б Р В Ч Х С**

Це букви, які позначають приголосні звуки. Їх не можна проспівати, вони можуть утворювати склади лише з голосними звуками.

Попрацюймо у зошиті (**впр.4**).

3.6. Тверді та м'які приголосні звуки.

На дошці склади:

ТИ	ТІ
МО	МЄ
ВА	ВЯ

Учитель промовляє їх, учні повторюють. -Зверніть увагу, як твердо звучать приголосні звуки першої колонки, а як м'яко вимовляються звуки другої колонки (говорючи їх, ми ніби трохи посміхаємося).

Запам'ятайте! Звуки першої колонки тверді, а другої – м'які.

Виконаймо у зошиті **впр.5,6**

3.7. Наголос.

Коли ми говоримо будь-яке слово, то завжди з більшою силою голосу промовляємо один з його складів. Такий склад називають наголошеним. Звер-

тайте на це увагу і заглядайте у словник, якщо слово нове для вас.

Промовимо разом слова, чітко виділяючи наголошений склад з допомогою питальної інтонації:

Україна, Румунія, Карпати, Дніпро, Київ, Богдан, Марія, Олена, Михайло, українська, по-українськи, зошит, олівець, добридень, добровечір, радий, познайомитися (**впр.7**).

3.8. Гра “Передай слово”

Учитель запитує одного зі студентів:

— Ім'я, звідки ти?

— Я з... (Я живу в...).

Студент називає ім'я наступного студента і питає “Звідки ти?” і т.д.

3.9. Міні-презентація про себе.

Потренуємося розповідати про себе за зразком (**зразок на дошці**):

Я з ...

Я живу в ...

Я говорю...

Я вивчаю українську мову.

Виконаймо **впр.8**.

4. Домашнє завдання

Вправи 9 - 15

5. Підсумок уроку та рефлексія

— Які звуки ми сьогодні вивчили? (Голосні та приголосні, приголосні тверді та м'які)

— Який приголосний звук вимовляється наче з посмішкою? (М'який)

— Згадайте конструкції слів, які ви вже на сьогодні знаєте.

— З яким настроєм йдете з уроку?

— Як попрощаєтеся зі мною по-українськи? (До побачення! До зустрічі! На все добре!)

Урок 3. Родина

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів базову здатність говорити про свою родину українською мовою в реальних життєвих ситуаціях; навчити називати членів родини та коротко розповідати про близьких людей; закріпити прості мовні моделі теми «Родина», необхідні для повсякденного спілкування (знайомство, розмова з сусідами, лікарем, соціальними службами); ознайомити з вживанням присвійних займенників у простих висловлюваннях; розвивати навички усного мовлення, розуміння на слух та чіткої вимови; підтримати впевненість у використанні української мови в побуті та соціальних контактах.

Очікувані результати: після уроку студенти називають основних членів родини українською мовою, правильно вживають присвійні займенники мій / моя / моє у простих реченнях, використовують моделі «Це мій / моя...», «У мене є...», «Це моя сім'я», «Ми живемо разом / окремо», складають коротку усну розповідь про свою родину (3–5 речень) на рівні А1 та впевненіше говорять українською про особисте життя в повсякденному спілкуванні.

Обладнання вчителя: дошка або фліпчарт; маркери; картки з членами родини; картки з персонажами; картки з конструкціями слів.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення виконаного домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Вступ до теми «Родина».

Учитель демонструє на дошці фото сім'ї (або піктограми «мама, тато, діти») і говорить:

- Сьогодні тема нашого уроку — родина.
- Подивіться на фото. Це сім'я.

Учитель показує на окремих членів родини та говорить:

- Це мама.
- Це тато.
- Це діти.
- Це бабуся.
- Це дідусь.

Студенти повторюють хором, потім індивідуально.

3.2. Конструкція «Це моя сім'я».

Учитель вказує на фразу на дошці і відповідне фото:

- Слухаємо і повторюємо: Це моя сім'я.

Виконаймо **вправу** 1 в робочому зошиті

3.3. Конструкція «Це мій/моя...»

Робота з картками, пояснення різниці у використанні займенників мій/моя.

- картки з малюнками членів родини
- таблиця на дошці:

мій	моя
тато	мама
брат	сестра

дідусь	бабуся
чоловік	дружина
син	донька

1. Учитель показує:

- мій тато
- моя мама

Запитує:

- «Тато» — мій чи моя?
- «Мама» — мій чи моя?

Студенти відповідають вголос.

2. Учитель називає слово чи показує картку → студенти кажуть форму:

- тато → мій тато
- сестра → моя сестра
- дідусь / бабуся → мій / моя
- чоловік / дружина → мій / моя
- син / донька → мій / моя

3. Учитель називає ситуацію → студенти кажуть фразу:

- «Ви знайомите колегу з дітьми» → Це мій син,...
- «Ваш колега запитує, хто приготував смачне печиво» → Це моя мама
- «Ви зустріли старого друга» → Це моя дружина

4. Картки:

мама / тато / брат / сестра / чоловік / дружина / діти

Студент тягне картку і говорить одне речення:

- Це моя мама.
- Це мій брат.

За бажанням додатково:

- Він / вона живе в...

Виконаймо **вправи** 2,3

3.4. Нейробіка

3.5. Конструкція «У мене є...»

Коли ви хочете розповісти, хто є у вашій родині, ви говорите:

— У мене є дружина / чоловік.

— У мене є брат / сестра.

— У мене є діти.

Студенти повторюють.

1. Діалог в парах. Учитель спочатку демонструє, потім студенти відтворюють самотійно.

Ви знайомитесь на курсах.

— Привіт. Мене звуть Михайло.

— Приємно познайомитись. Мене звуть Дмитро.

— У мене є...

— А у вас?

Виконаймо **вправи** 4,5,6

3.6. Конструкція «Ми живемо разом»

Учитель:

Ми живемо разом.

— Це означає: одна родина — один дім.

Студенти повторюють.

Коли хтось з членів родини живе в іншому будинку, ми кажемо:

Ми живемо окремо.

Студенти повторюють.

Виконаймо **вправу** 6

3.7. Фонетичний блок.

На дошці:

БР ТР ДР

КМ ЗМ ЖМ

ЦН ЧН ТН

ВК СК ШК

ЗБ ЗД ЗР

1. Повільне читання хором.

2. Індивідуальне читання.

3. Швидше читання ланцюжком.

4. Читання в словах (брат, дружина, сім'я,

живемо).

Виконаймо **вправу** 7

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Складіть міні-презентацію про себе з опорою на зразок (на дошці і в зошиті **впр. 8**)

Це моя сім'я.

Це моя мама і мій тато.

У мене є брат.

Ми живемо разом.

5. Домашнє завдання

Вправи 9-16

5. Підсумок та рефлексія

— Які нові слова ви сьогодні вивчили?

— Яку фразу ви вже можете сказати про себе?

— Наскільки легко було говорити українською? (1-5)

Похвала, мотивація.

Урок 4. Числа. Вік. Дата

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати вміння практично використовувати числівники в повсякденних ситуаціях: рахувати в межах 1–20, називати свій вік, розуміти та повідомляти день і місяць народження; ознайомити з простими мовними моделями, необхідними для реального спілкування (знайомство, анкета, розмова з колегами або знайомими); розвивати навички усного мовлення й слухового сприйняття числівників у природному темпі; підтримати впевненість студентів у використанні української мови в базових соціальних і життєвих ситуаціях.

Очікувані результати: студенти впевнено називають числівники 1–10 (розпізнають 11–20), повідомляють свій вік, називають день і місяць народження, розуміють запитання про вік і дату народження на слух, використовують базові мовні моделі в коротких діалогах та самопрезентації, коректно вживають конструкції:

- Скільки років?
- Коли?
- Мені ... років
- Сьогодні
- Завтра
- Учора
- Мій день народження...

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки або магнітики з персонажами; картки з цифрами 1–10; календар або картки місяців; картинки з кольорами і порами року.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Числа».

Запитання до групи:

Де вам потрібно назвати свій вік?

Коли потрібно сказати дату народження?

Чому важливо правильно розуміти числа?

Після короткого обговорення:

- Сьогодні ми тренуємо числа для реального життя.

1. На дошці / слайді — числа 1–10.

Учитель:

- вимовляє числа в нормальному темпі
- повторює в повільнішому темпі
- просить студентів повторювати хором, потім індивідуально

Далі вчитель показує числа від 1 до 10 в довільному порядку - учні називають їх українською.

Вправа 1. «Номер телефону»

Студенти отримують картки з різними номерами телефонів.

Завдання:

прочитати номер українською, записати номер, який продиктував партнер

Вправа 2.

На дошці картинки:

3 квитки

7 книг

2 зустрічі 5 клієнтів

Студенти за допомогою вчителя формують речення:

У мене три зустрічі.

Я купив п'ять книг.

У мене два клієнти сьогодні.

2. На дошці / слайді — числа 11–20.

Учитель:

-вимовляє числа в нормальному темпі

-повторює в повільнішому темпі

-просить студентів повторювати хором, потім індивідуально

Далі вчитель показує числа від 11 до 20 в довільному порядку - учні називають їх українською.

Виконаймо **впр. 1** в робочому зошиті

3.2. Нейробіка.

3.3. Фонетична робота

Учитель вимовляє назви усіх чисел від одного до десяти по складах з акцентом на наголос. Далі це роблять студенти разом і по одному.

Наприклад, чо-ти-ри, ві-сім.

Так само вчить запам'ятовувати числа другого десятка.

Одинадцять, дванадцять, тринадцять, чотирнадцять, п'ятнадцять, шістнадцять, сімнадцять, вісімнадцять, дев'ятнадцять, двадцять.

Виконаймо **впр. 2**

3.4. «Скільки тобі років?»

На дошці:

-Скільки тобі років?

-Мені ... років.

Учитель:

-ставить запитання сам собі

-відповідає з реальним або умовним віком

-студенти відповідають по черзі

-викладач коригує форму, інтонацію, вимову

Вправа 3 «Нетворкінг»

Моделювання бізнес-зустрічі:

Студенти ходять по аудиторії, знайомляться:

Скільки вам років?

Скільки років ви працюєте?

Скільки років вашому сину?

Виконаймо **впр. 3**

3.5. Рольова гра «Анкета»

Один студент — адміністратор.

Інший — клієнт.

Запитання:

Ваше ім'я?

Скільки вам років?

Дата народження?

Номер телефону?

Потім студент-адміністратор розказує перед групою, що дізнався про клієнта.

3.6. Календар. Місяці, дні тижня. Сьогодні, вчора, завтра

1. Учитель демонструє календар з українськими назвами місяців.

Січень (від слова «січе» - холодні морозні вітри січуть обличчя у цю пору), лютий (від слова «лють» або злість, бо злі морози у цей час), березень (від слова береза, бо берізки у цю пору розпускають бруньки), квітень (від слова «квіти», саме цього місяця рясно все квітне), травень (буяють трави), червень (червоніють перші ягоди), серпень (раніше у цю пору серпами жали, збирали врожай жита, пшениці), вересень (від лікарської рослини вереск), жовтень (бо

жовтіє листя), листопад (опадає листя), грудень (морози сковують землю у грудки).

Студенти повторюють разом, ланцюжком, вибірково.

2.Учитель запитує: з якими кольорами асоціюються різні пори року?

Показує картинки, де зображена осінь (жовте, оранжеве, коричневе, червоне листя) і каже: “Це жовтий колір”, “це коричневий колір” і т.д. Учні повторюють. Те ж саме з іншими порами року.

Потім вчитель показує картки з різними кольорами, а студенти називають назви кольорів.

Вправа 4 «План на місяць»

Студенти обирають місяць і за допомогою учителя формують 3 речення:

У травні я їду у відпустку.

У вересні починається новий проєкт.

У грудні святкуємо Новий рік.

3.Учитель демонструє календар на тиждень і дає назви днів тижня:

Понеділок, вівторок, середа, четвер, п'ятниця, субота, неділя.

— Погляньте уважно на ці назви і скажіть, як називається четвертий день тижня? (Четвер)

— Як звуть п'ятий день тижня? (П'ятниця)

— Якщо сьогодні субота, то який день буде завтра? (Неділя)

Виконаймо **впр. 4**

3.7. Гра «Сніжний ком»

Учитель називає своє ім'я і передає слово наступному учню, який має повторити ім'я вчителя і додати своє ім'я. Третій учень повторює ім'я вчителя, ім'я дру-

гого учня і називає своє ім'я...Коли знов повернулися до вчителя, він називає всі імена і додає своє улюблене число і т.д. На наступному колі назвали всі імена, всі числа і додали улюблений колір. На наступному колі все повторили і додали улюблений місяць року. На наступному колі все повторили і додали улюблений день тижня...пору року тощо.

3.8.«День народження»

Учитель питає:

— Коли твій день народження?

(Відповідь будується з числа та місяця)

Студенти по черзі називають свій день народження:

— Мій день народження ...

Виконаймо **впр. 5**

3.9. Нейробіка

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Студенти готують коротку презентацію за зразком на дошці:

ім'я

вік

дата народження

сфера діяльності

кількість років досвіду

улюблений місяць або день тижня

Виконаймо **впр.6,7**

5.Домашнє завдання

Вправи 8 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Повторення вивчених конструкцій, похвала, мотивація.

Урок 5. Навчання. Робота

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів початкову здатність розповідати українською мовою про свою роботу та навчання у реальних життєвих ситуаціях; навчити коректно відповідати на запитання про рід занять, професію та поточну діяльність; опанувати прості мовні моделі теперішнього часу, необхідні для повсякденного та професійного спілкування; ознайомити з уживанням заперечення з часткою не у нейтральному мовленні; розвивати впевненість у коротких усних відповідях; підтримати практичну мотивацію дорослих до використання української мови у власному житті та професійному середовищі.

Очікувані результати: студенти вміють коротко говорити про свою роботу або навчання українською мовою; будують прості речення у теперішньому часі від 1-ї особи однини; правильно використовують заперечення з часткою не; розуміють і відтворюють інтонацію ствердження та заперечення; відповідають на базові запитання про рід занять у повсякденних і професійних ситуаціях, використовуючи типові мовні конструкції теми:

- Я навчаюся...
- Я працюю...
- Моя професія — ...
- Мені подобається моя робота
- Я не працюю
- Я не навчаюся
- Я люблю
- Мені подобається

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з професіями (лікар, вчитель, водій, кухар, учень, учениця,

студент, студентка).

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Навчання. Робота».

Сьогодні ми навчимося говорити українською про навчання і роботу — це одна з найчастіших тем у знайомствах, анкетах, резюме та щоденному спілкуванні.

На слайді / картках — життєві ситуації:
співбесіда
заповнення анкети
знайомство на курсі
розмова з сусідом / колегою

Учитель демонструє на дошці картки з написами:

Я навчаюся.

Я працюю.

Студенти повторюють хором / по черзі.

3.2. Конструкція «Я навчаюся»

Моделі на дошці:

Я навчаюся на курсах.

Я навчаюся в університеті.

Я навчаюся онлайн.

Я студент / студентка.

Вправа 1. «Мій формат навчання»

Студенти обирають 1–2 варіанти й скла-

дають речення про себе.
Виконаймо **впр.1** в зошиті.

3.3. Конструкція «Я працюю»

На дошці картки з написами різних професій: **лікар, учитель, водій, кухар, викладач, менеджер, блогер, тренер**

Учитель:
Я працюю. Я учитель.
Учні повторюють з іншими картками.

Робота в парах — поставити одне одному запитання:
Ти працюєш?
Де ти працюєш?

Вправа «Живі професії»
студент показує дію, група вгадує:
«Ти працюєш?»
«Ти лікар?»
Відповідь:
Так, я лікар.
Ні, я не лікар.

Виконаймо **впр.2**

3.4. «Моя професія — ...»

Учитель пояснює, що це нейтральна модель для анкети / знайомства, дає 1–2 приклади: “Моя професія учитель”.

Учитель показує картки з професіями і студенти проговорюють через конструкцію “Моя професія...”.

Кожен студент усно складає анкету про себе:
Моє ім'я
Я працюю / навчаюся
Моя професія — ...

3.6. Заперечення не

На дошці напис і картинки:
Я працюю.
Я не працюю.
Я навчаюся.

Я не навчаюся.

Учитель чітко промовляє пари і показує інтонаційну різницю. Хорове повторення, індивідуальне.

3.7. Інтонаційна гра

Учитель читає:
Я навчаюся.
Я не працюю.
Я працюю.
Я не навчаюся.
Я працюю лікарем.
Я працюю тренером.
Я навчаюся в університеті.
Учні вгадують що є про них: 👍 чи 👎

Вправа «Реальна співбесіда»
Робота в парах.
Один — роботодавець, інший — кандидат.

Картка роботодавця:
Ви працюєте?
Яка ваша професія?
Вам подобається ваша робота?
Ви зараз навчаєтеся?

Картка кандидата:
Відповісти повними реченнями.

Виконаймо **впр.3,4**

3.8. «Мені подобається моя робота. Я люблю...».

Пояснення вчителя: це спосіб коротко висловити ставлення

Мені подобається моя робота. Я люблю працювати/ Я люблю навчатися.

Учні повторюють.

Виконаймо **впр.5**

3.9. Нейробіка

3.10.Складання розповіді

Зразок на дошці і в зошиті (**впр.6**)

Моє ім'я — ...

Я навчаюся. / Я працюю.

Моя професія — ...

Мені подобається ...

Студенти по черзі розповідають про себе.

3.11. Вправа “Сніжний ком” з вивченими словами на цьому і попередніх уроках.

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Виконаймо **впр.7**

5. Домашнє завдання

Вправи 8 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Урок 6. Мій день

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів здатність говорити українською мовою про свій щоденний ритм життя в реальних ситуаціях (знайомство, small talk, робоче спілкування, соціальні контакти); навчити описувати свій день логічно й послідовно, використовуючи базову часову лексику та прислівники часу; розвинути навички розуміння та розпізнавання форм теперішнього часу дієслів у мовленні; підтримати впевненість у коротких усних і письмових повідомленнях про свій спосіб життя; сприяти усвідомленому ставленню до власного часу та покращенню комунікації в побутових і професійних ситуаціях.

Очікувані результати: студенти можуть коротко й послідовно описати свій щоденний розпорядок українською мовою в усній і письмовій формі; доречно використовують базові часові слова та прислівники часу; розуміють і впізнають форми теперішнього часу у мовленні; логічно поєднують дії у часі; інтонаційно правильно передають перелік дій; застосовують мовні моделі теми в повсякденному спілкуванні:

- Я встаю...
- Потім...
- Зранку
- Вдень
- Увечері
- Я зазвичай...
- Щодня

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки з діями (встає, їсть, навчається, грається).

Обладнання студента: робочий зошит,

ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Мій день»

Сьогодні ви навчитеся описувати день, використовуючи часові слова та прості граматичні конструкції. Як гадаєте, де може стати у пригоді вміння розповідати про свій день?

Учитель по черзі показує 3 зображення і напис слів: ранок – день – вечір – ніч. Називає їх і просить студентів повторити.

Викладач показує картинки / дію (кава, комп'ютер, ліжко, схід сонця, пляж, сутінки / місяць і зорі).

Це ранок, день чи вечір?

Студенти відповідають: ранок / день / вечір.

Виконаймо **впр.1** в робочому зошиті.

3.2. Конструкція «Я + дієслово...»

На дошці слова:

Я встаю.

Я навчаюся.

Я працюю.

Я відпочиваю.

Я сплю.

Біля кожної картки учитель малює піктограми і просить переписати і намалювати свої піктограми до кожної фрази в зошит. Це допомагає запам'ятати.

Студенти повторюють хором, потім по черзі, спираючись на піктограми.

3.3. Часові слова

На дошці картинки і слова:

Зранку

Вдень

Увечері (ввечері)

Вночі

1. Діалог з Михайлом

-Михайло, коли ти прокидаєшся?

-Я прокидаюся зранку.

-Коли ти навчаєшся / працюєш ?

-Я навчаюся / працюю вдень

-Коли ти відпочиваєш?

-Я відпочиваю увечері.

Учні повторюють діалог в парах.

2. На дошці:

Зранку я...

перевіряю телефон / пошту

п'ю каву

читаю новини

працюю

веду дитину в школу

займаюся спортом

3. Студенти діляться на групи по 3-5 осіб.

Учитель роздає картки з діями (ті, що щойно вивчили). Дає інструкцію: Розкладіть дії в логічному порядку дня і озвучте.

4. Намалюйте лінію:

Ранок — День — Вечір

Попросить студентів написати:

- коли у них найбільше енергії?

- коли найменше?

Учитель говорить, студенти повторюють:

«Зранку я активний.»
«Ввечері я втомлений.»

Виконаймо **впр.2**

3.4. Нейробіка

3.5. «Потім...»

1. Викладач пише на дошці слово: **ПО-ТІМ**

Пояснює: «Слово потім ми використовуємо, коли говоримо про наступну дію. Спочатку — одна дія. Потім — інша.»

Дає усний приклад, показуючи логіку:
Я встаю. Потім я працюю. Потім я маю зустріч. Потім я відпочиваю.

Просить студентів повторити за ним хором / по черзі.

2. Вправа “Ланцюжок”

Перший студент говорить одне просте речення: Я встаю.

Другий студент повторює перше речення і додає нове з «потім»: Я встаю. Потім я навчаюся. Третій студент: Я встаю. Потім я навчаюся. Потім я працюю. Ланцюжок продовжується з 4–5 студентів.

Виконаймо **впр.3**

3.6. «Я зазвичай... / Щодня»

На дошці картки:

Я зазвичай...

Щодня я...

Іноді я...

Учитель пояснює простими словами:

Щодня — це кожен день.

Зазвичай — це майже завжди, але не завжди.

Іноді — це час від часу

Дає контрастні приклади:

*Щодня я снідаю / п'ю каву.
Я зазвичай працюю вдень / прокидаюся о 8й ранку.*

Іноді я працюю ввечері / обідаю в кав'ярні.

Читає приклади вголос, студенти повторюють хором / по черзі. Намалюйте піктограми до цих слів.

Виконаймо **впр.4, 5**

3.7. Граматика: 3 особа

1. Згадаймо слова, якими можна замінити імена жіночої та чоловічої статі.

На дошці картки:

Я працюю.

Він працює.

Вона працює.

Учитель пояснює: **коли ми говоримо про себе, — я. Коли говоримо про іншу людину, — він або вона. Зверніть увагу, в дієслові змінюється закінчення.**

2. Учитель називає фрази, учні мають вгадувати і називати він / вона:

Марія встає.

Михайлик грається.

Учителька навчає.

Водій працює.

Чоловік снідає / вечеряє / обідає.

Колега працює зранку.

5. Гра «Хто це?»

Учитель показує фото людини:

чоловік за комп'ютером / жінка з книжкою / учень за партою / снідає / вечеряє / обідає

Запитує: «Хто це? Що він / вона робить?»

Називають коротке речення:

Він працює.

Вона читає.

Він навчається.

Виконаймо **впр.** 6, 7, 8

3.8. Фонетика: інтонація переліку
Учитель пояснює: коли ми називаємо багато дій, ми робимо коротку паузу між ними.

Читає повільно, з паузами: Я встаю, (пауза) навчаюся, (пауза) працюю.

Учні повторюють з паузами.

3.9. Складаємо розповідь про свій день.

Опора на дошці:

Зранку я...

Потім...

Вдень...

Увечері...

Іноді...

Я хочу...

2–3 учні говорять самі.

Виконаймо **впр.** 9

3.10. Нейробіка

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Виконаймо **впр.** 10

5. Домашнє завдання

Вправи 11 - 16

6. Підсумок та рефлексія

РОЗДІЛ. 2

Місто і побут

Мета розділу

Навчити використовувати українську мову в типових міських і побутових ситуаціях.

Урок 7. Місто

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати здатність говорити українською мовою про своє місцезнаходження та орієнтацію в місті в реальних життєвих ситуаціях (зустрічі, робота, сервіси, транспорт); навчити ставити й розуміти запитання «Де?» у побутовому спілкуванні; опанувати базові мовні моделі для позначення місця та напрямку; розвинути навички просторового мислення й логічного пояснення маршруту; підтримати впевненість у самостійному пересуванні містом та комунікації українською мовою.

Очікувані результати: після заняття студенти можуть простими реченнями описати своє місцезнаходження в місті, ставлять і розуміють запитання «Де?», коректно використовують прийменники в / у / на у типових ситуаціях, будують короткі пояснення маршруту або розташування об'єкта, інтонаційно правильно оформлюють пояснення та застосовують базові мовні моделі для реальної

комунікації в міському просторі:

- Де ... ?
- Тут
- Там
- Тут є ...
- Поруч
- Далеко
- Це центр міста

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картки/ магнітики з персонажами; картинка міста/ план міста; картки : школа, парк, магазин, площа.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотивація

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Місто»

Учитель:

— Сьогодні ви навчитеся розповідати про своє місцезнаходження в місті.

Погляньте на це зображення (демонструє фото міста).

Це місто.

На дошці картка з написом:
Це місто.

Учні повторюють хором, а потім індивідуально.

1.Подивись і скажи:

Учитель показує різні картинки (місто / село / будинок).

Студенти кажуть тільки так / ні або це місто / це не місто.

Виконаймо **впр.1** в робочому зошиті

3.2. Запитання «Де?»

1. Учитель звертає увагу учнів на зображення офісу (близько / далеко) і запитує:

-Де офіс?

Показує офіс і відповідає:

-Тут.(показати близько) / Там.(показати далеко)

Учні повторюють.

Учитель:

Де ти?

Де банк?

Де метро?

Учитель пояснює:

«Ми використовуємо “Де?”, коли хочемо знати місце.»

2.Записати на дошці і в зошиті: Де? Тут\там і попросити намалювати піктограми.

3. Вправа 1. «Покажи й скажи» (у парах)
Один студент показує на об'єкти на картинці.

Другий відповідає: Тут. або Там.

4.Вправа 2. “Реальні сценарії”

«Уявіть, що ви телефонуєте другу.»

Запишіть на дошці:

– Де ти?

– Я в кафе.

– Де ти?

– Я на роботі.

– Де ти?

– Я в центрі.

Студенти працюють у парах 5 хвилин.
Один — запитує, інший — відповідає.
Виконаймо **впр.2** у зошиті.

3.3. «Тут є ...»

1. Учитель продовжує описувати зображене.

Тут є кав'ярня.

Тут є парк.

Записати на дошці: **Тут є + слово**

2. «Що тут є?»

– Учитель обирає 1 об'єкт на картині.

– Запрошує студентів по черзі назвати:

Тут є кав'ярня / тут є дерево.

3.4. Руханка «Тут – там»

Учитель показує на предмет, що близько – тут.

Вказує на те, що далеко – там.

Учні повторюють з певними рухами:
крок уперед “тут”, крок назад “там”

3.5. «Поруч / далеко»

1. Показати об'єкти:

— Школа поруч / поряд.

— Парк далеко.

— Кав'ярня ліворуч.

— Дерево праворуч.

— Банк прямо.

Учні стежать за картинкою. Вчитель чітко вимовляє і показує жестами - учні повторюють.

Записати на дошці і в зошиті з піктограмами.

2. Вправа “Міні-карта”.

Намалюйте просту схему:

Кав'ярня — банк — метро — магазин

Запитайте:

— Де банк?

— Банк поруч з кафе.

— Де метро?

— Метро праворуч.

Студенти відповідають повними реченнями.

1. Практична рольова гра.

Сценарій 1: Ви в новому місті

Студент А — турист

Студент Б — місцевий

Запитання:

— Де метро?

— Метро в центрі.

— Де найближчий банк?

— Банк поруч

Сценарій 2: Робоча зустріч

— Де офіс?

— Офіс на другому поверсі.

— Де ви зараз?

— Я в кафе біля офісу.

Виконаймо **впр.3**

3.6. «Це центр міста»

Учитель показує на картині центр міста і каже:

— Це центр міста.

Учні відтворюють фразу з правильною інтонацією. (пауза після “це”)

Виконаймо **впр.4**

3.7. Граматика через приклади

1. Учитель пише на дошці:

У місті

У школі

У парку

В офісі

В магазині

В центрі

На роботі

На зустрічі

На вокзалі

На конференції

На уроці

Коли питаємо «Де?», ми говоримо «у / в / на».

Попросити студентів намалювати піктограми в зошиті.

2. Гра «Де я?»

Один студент тягне картку (парк / школа / центр / урок / конференція / курси).

Каже: Я тут.

Інший уточнює: Де?

Перший відповідає: Я у парку.

Виконаймо **впр.5, 6**

3.8. Фонетика: інтонація пояснення

Учитель показує на картині і говорить:

— Це центр міста.

— Тут є парк.

— Школа поруч.

Учні повторюють з паузами.

3.9. Нейробіка

3.10. Складання короткої розповіді

На дошці зразок

Це місто.

Тут є ...

Це центр міста.

... поруч/ далеко.

...ліворуч/ праворуч / прямо.

Вчитель демонструє, учні повторюють самостійно / в парах.

Виконаймо **впр.7**

4. Узагальнення та систематизація вивченого

Виконаймо **впр.8,9**

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 17

6. Підсумок та рефлексія

Урок 8. Транспорт

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати здатність користуватися українською мовою міському транспорті (дорога на роботу, навчання, зустрічі, подорожі містом); навчити ставити та розуміти базові запитання про маршрут і спосіб пересування; опанувати практичні мовні моделі теми «Транспорт» для повсякденного спілкування; розвинути навички швидкого мовленнєвого реагування в реальних ситуаціях; підтримати самостійність, мобільність і впевненість у міському середовищі.

Очікувані результати: після заняття студенти розрізняють і доречно вживають форми йду / їду, ставлять і розуміють запитання про маршрут із правильною інтонацією, використовують моделі руху з напрямком (в центр, в офіс, на вокзал, на роботу), беруть участь у коротких діалогах про пересування містом та застосовують вивчені конструкції у змодельованих і наближених до реальності побутових ситуаціях:

- Як доїхати?
- Я йду ...
- Я їду автобусом
- Мені потрібно на вокзал
- Це близько
- Це далеко
- Дякую / Спасибі

Обладнання вчителя: дошка/фліпчарт; маркери; картинка міста/ план міста; картки з транспортом (автобус, трамвай, метро), картки з місцями (супермаркет, зупинка автобуса, школа, вокзал, центр міста).

Обладнання студента: робочий зошит,

ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Транспорт»

Сьогодні ви навчитеся розрізняти види транспорту, питати маршрут, щоб не розгубитися у місті і навіть іншим пояснювати, як дійти або доїхати до того чи іншого місця. Розгляньмо зображення міста.

На дошці **автобус, трамвай, метро, автомобіль, таксі.**

- Це автобус.
- Це трамвай.
- Це метро.
- Це автомобіль.
- Це таксі.

Учитель показує по черзі картки з транспортом і називає. Учні повторюють разом та по одному.

Просимо записати слово в зошит і поряд намалювати піктограму.

3.2. «Я їду...»

1. Учитель показує картинку автобуса і каже: Я їду автобусом.

Показує трамвай: Я їду трамваєм.

Показує авто: Я їду автомобілем.

Записує на дошці: **Я їду + транспорт**

(пояснити, що це все називається тран-

спорт)

2. Кожен студент отримує роль: офісний працівник/ студент/ фрилансер/ турист/ мама / тато

Завдання: сказати 2 речення:

Я живу в...

Я зазвичай їду ...

Виконаймо **впр.1** в зошиті

3.3. «Мені потрібно...»

На дошці:

Мені потрібно (потрібен, потрібна)

Учитель:

— Звертатися до когось з проханням пояснити, як кудись потрапити, слід зі слів «Мені потрібно...» (на дошці)

1. Учитель показує картки з різними місцями і каже:

- Мені потрібно на вокзал.
- Мені потрібен центр міста.
- Мені потрібна зупинка автобуса.
- Мені потрібен супермаркет.

2. Учитель показує по черзі студентам картки з різними місцями і допомагає їм проговорити, куди їм потрібно, називаючи різні варіанти.

3. Рольова ситуація: Студент телефонує колезі:

Привіт. Мені потрібно на вокзал. Як доїхати?

Працюють у парах.

Виконаймо **впр.2**

3.4. «Їду – йду»

Учитель:

— Слово «йду» використовують, коли рухаються пішки, а «їду», коли перебувають у транспорті.

Вправа «Мій день у русі»
Викладач читає ситуації:
«Я в центрі. До офісу 2 км.»
Студенти: йду чи їду?
«Я живу далеко від роботи.»
«Я в метро.»
«Я біля дому.»
Студенти відповідають йду чи їду.

3.5. «Як доїхати до ...?» або «Який автобус їде до...?»

1. Учитель:
Потренуємося ставити запитання «Як доїхати до...?»
— Як доїхати до вокзалу? (далі інші варіанти місць)
Хорове / індивідуальне повторення з питальною інтонацією.
— Який автобус їде до театру? (інші варіанти місць)

2. Робота в парах
Ситуація 1. «Запитай перехожого»
Студент А — новий в місті.
Студент Б — місцевий.
А питає: Як доїхати до вокзалу?
Б: Метро.
Далі розширити:
Б: Вам потрібно метро. Станція поруч.

Ситуація 2: Ви в таксі
А — клієнт
Б — водій
А: Мені потрібно на вокзал.
Б: Це близько / далеко.

Ситуація 3: Ви в чаті будинку
Напишіть коротке повідомлення:
«Друзі, як доїхати до супермаркету?»

Виконаймо **впр.3,4** в зошиті.

3.6. «Це близько/ це далеко»

На дошці:
близько далеко поруч

Учитель:

— Погляньмо на план міста, знайдімо на ньому Михайла і визначімо, що далеко, а що близько для нього.
(Вокзал далеко. Університет близько. Театр далеко. Парк поруч.)

1. «Правда чи ні»
Учитель каже: Парк далеко / дерево близько...
Студенти:
Підіймають великий палець до гори, якщо згодні
Опускають великий палець, якщо ні

2. Вправа «Моє місто»
Студенти малюють маленьку схему свого району.
Пишуть 3-4 речення:
Метро близько.
Офіс далеко.
Парк поруч.

Виконаймо **впр.5**

3.7. Граматика через приклади

На дошці:
до школи/ у школу
на вокзал/ до вокзалу
у (в) центр

Учитель пояснює на прикладах зміст речень та прийменників.
Я йду до школи. Я їду до школи.
Мені потрібно на вокзал. Я під'їжджаю до вокзалу.
Я їду в центр. Я тут у центрі.

Виконаймо **впр.6**

3.8. «На якій зупинці мені вийти?» Питальна інтонація

Учитель:
Коли ви користуєтеся міським транспортом, виникає потреба спитати :
— На якій зупинці мені вийти?
Учні повторюють. Акцент на питальну інтонацію. Потренуємо інтонацію:

— Як доїхати до центру?

— Як доїхати до вокзалу?

Якщо ви не знаєте маршрут — голос іде вгору. Студенти повторюють, підвищуючи голос до кінця фрази.

3.9. Слова ввічливості та форми привітання (добрий день, привіт, дякую, будь ласка, до побачення)

Звертаючись до людей, пам'ятайте, що слід спочатку привітатися, висловлюючи прохання, сказати чарівне слово будь ласка, а наприкінці розмови подякувати та попрощатися. Згадаймо, як в Україні вітаються? Висловити вдячність можна словами дякую, спасибі. А як попрощатися? Обирайте: до зустрічі, до побачення, на все добре.

Якщо не хочеш користуватися послугами громадського міського транспорту вивчи фразу: «Я хочу замовити таксі. Підкажіть номер, будь ласка.»

Міні-рольова гра:

Один студент — дуже ввічливий.

Другий — дуже стриманий.

Порівняти:

«Привіт. Мені потрібно в центр.»

або

«Добрий день. Підкажіть, будь ласка, як доїхати до центру? Дякую.»

Обговорити, що краще в реальному житті.

3.10. Складання діалогу. Робота в парах (впр.7)

«Ви в новому місті»

Кожна пара отримує сценарій:

Ви запізнюєтеся на співбесіду

Ви шукаєте лікарню

Ви їдете на вокзал

Ви турист

Завдання: скласти 6–8 реплік.

Обов'язково використати:

Мені потрібно...

Як доїхати...

Я їду...

Це близько чи далеко?

4.Узагальнення та систематизація вивченого

Виконаймо **впр.8**

5. Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Урок 9. Магазин

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: навчити купувати товари українською у супермаркеті, магазині чи на ринку; ввічливо вітатися і прощатися з продавцем; ставити запитання про товар, ціну та наявність; просити товар і дякувати; підтримувати короткі діалоги у побутових ситуаціях; слухати співрозмовника і обирати ввічливі форми мовлення; демонструвати повагу та культуру поведінки.

Очікувані результати: студенти вміють ставити запитання про товар і ціну з інтонацією, ввічливо просити та дякувати, використовувати кількісні конструкції (один хліб, два банани, кілька яблук), говорити про наявність/відсутність товару (немає хліба, кілька яблук), будувати короткі діалоги у магазині, супермаркеті чи на ринку, орієнтуватися у виборі товарів і реагувати на запитання продавця, демонструвати ввічливу поведінку, враховуючи соціальний контекст:

- *Добрий день!*
- *Дякую / Спасибі*
- *Будь ласка*
- *Скільки коштує?*
- *Мені потрібно...*
- *Я хочу купити...*
- *Дайте, будь ласка...*
- *У вас є...?*

Обладнання вчителя: дошка/проєктор; маркери; картки з фразами етикету; картки з товарами.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Магазин»

Сьогодні ми працюємо з практичною темою — покупки у магазині.

Це ситуація, з якою людина стикається щодня: у супермаркеті, на ринку, у маленькому магазині біля дому.

На дошці:
Супермаркет
Магазин
Ринок

Вчимо нові слова.

Учитель описує життєву ситуацію: ви заходите в магазин або супермаркет. Що ви скажете продавцю?

На дошці:
Привіт
Добрий день

Студенти обговорюють.

Учитель пояснює: у магазині використовується формальна форма — Добрий день.

Студенти повторюють фразу хором, по-одиноці.

Учитель демонструє картки або фото товарів:
хліб

молоко
яблука
банани
печиво
риба

Учитель озвучує слова, студенти повторюють.

Після цього — запитання:
Що ви купуєте щотижня? *Я купую хліб.*
Що ви купуєте для сніданку? *Я купую молоко.*
Що ви купуєте для дітей? *Я купую яблука.*

Студенти повторюють хором, поодиночі.

На дошці:
Сніданок
Обід
Вечеря

Вчитель пояснює, студенти повторюють хором, поодиночі

Вправа «Меню дня»
Завдання: скласти меню на день.
Сніданок -
Обід -
Вечеря -

Потім учитель допомагає сказати:
— Для сніданку я купую хліб і сир.
— Для вечері я купую рибу.

Виконаймо **вправу** 1 в робочому зошиті

3.2. «Мені потрібно/ Я хочу купити / У вас є...?»

На дошці ці конструкції, у вчителя картки з товарами: **хліб, молоко, банани, яблука, печиво, хліб, сир, м'ясо**

Учитель показує картинку з товаром і говорить повну фразу:
— *Я хочу купити піцу.*

— *Я хочу купити два банани.*
— *Мені потрібно кілька яблук.*
— *У вас є молоко?*

Студенти тренують фрази у коротких міні-діалогах: у супермаркеті / у невеликому магазині / на ринку

Вправа 1. «Швидкий продавець»
Учитель швидко показує картки з товарами.

Студенти повинні сказати:
— Я хочу купити яблука.
— Мені потрібен сир.

Вправа 2. «Вгадай покупку»
Учитель описує покупку.

Наприклад:

— Це фрукт.
— Він жовтий.

Інші студенти вгадують:
— Банан!

Після цього студент каже:
— Я хочу купити банан.
Те ж саме з рештою товарів.

Виконаймо **впр.2**

3.3 Запитання про ціну. Українські гроші

На дошці:
Скільки коштує?

Ви бачите товар, але не бачите ціни.
В такому випадку ви ставите запитання:
Скільки коштує хліб?
Скільки коштують яблука?
Скільки коштує молоко?

Учитель відповідає замість продавця, студенти повторюють:
30 гривень
60 гривень
50 гривень

Студенти повторюють і відіграють в парах діалоги з рештою товарів.

Далі учитель демонструє учням українські монети та купюри. Пояснює, що це гривні, на кожній з них – видатна українська особа. Називаючи вартість купюри, пише словами числа і звертає увагу на наголос. Студенти повторюють, тренуючи вимову.

Виконаймо **вправу** 3 і 4

3.4. Рольова гра «У магазині»

Фраза на дошці:

Ось, тримайте, будь ласка.

Рольова ситуація.

Студент — покупець

Учитель — продавець

Покупець:

— Добрий день.

— У вас є молоко?

— Скільки коштує?

— Дайте, будь ласка.

Продавець:

— Так, є.

— 40 гривень.

— Ось, будь ласка.

Після демонстрації студенти працюють у парах.

Решта студентів спостерігають і повторюють фрази хором.

Виконайте **впр.5**

3.5. Граматика через помилки

Вправа «Помилка продавця»

Учитель навмисно робить помилки.

Наприклад:

— два бананів

— кілька яблука

Студенти повинні виправити:

— два банани

— кілька яблук

Виконайте **впр.6**

3.6. Ввічливість у магазині

На дошці:

Добрий день!

Дякую / будь ласка

Спасибі/ прошу

До побачення!

Учитель пояснює:

В Україні ці слова важливі у щоденному спілкуванні.

Студенти у парах відпрацьовують короткий діалог: покупець + продавець, роблять наголос на ввічливість

Виконайте **впр.7**

3.7. Нейробіка

4.Узагальнення та систематизація вивченого

Вправа «Що зникло?»

Учитель показує на **дошці 8–10 товарів.**

Студенти їх називають.

Потім учитель прибирає один товар.

Студенти повинні сказати:

— Немає молока.

— Немає яблук.

Виконаймо **впр.8, 9**

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 17

6. Підсумок та рефлексія

Урок 10. Їжа

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати практичні мовні навички замовлення їжі українською мовою в кафе та ресторані, навчити ввічливо взаємодіяти з офіціантом, ставити запитання про страви, висловлювати власні вподобання та оцінювати їжу, розвивати впевненість у використанні української мови в реальних побутових і соціальних ситуаціях.

Очікувані результати: студенти вміють українською мовою зробити замовлення в кафе або ресторані, запитати про страву та її склад, висловити свої вподобання (подобається / не подобається), правильно інтонують запитання, дотримуються мовного етикету під час спілкування з офіціантом і впевнено реагують у типових ситуаціях обслуговування, використовують типові мовні моделі:

- Я хочу...
- Мені подобається...
- Я замовляю...
- Що ви порадите?
- Смачно
- Несмачно

Обладнання вчителя: дошка/проєктор; маркери; картки з їжею; картки з офіціантами та клієнтами, меню.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, корот-

ке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Їжа»

Коротке обговорення життєвого досвіду.

Запитання до студентів:

Чи ходите ви у кафе або ресторани?

Що ви зазвичай замовляєте?

Чи доводилося вам замовляти їжу українською?

Учитель пояснює:

Сьогодні ми будемо тренувати реальні ситуації — замовлення їжі у кафе або ресторані.

3.2. Я в кафе (кав'ярні / ресторані). «Я хочу...»

На дошці ці фрази, картинки зі стравами.

Учитель підставляє до фрази «Я хочу» картки зі стравами, утворюючи речення, учні їх повторюють. Учитель пояснює: ця фраза використовується, коли людина говорить про своє бажання.

— Я хочу салат.

— Я хочу борщ.

— Я хочу піцу.

Учитель пояснює важливу особливість:

В українській мові назва страви може змінювати форму.

Наприклад: піца → піцу

Вправа «Ваше замовлення»

Учитель демонструє меню: показує картки зі стравами.

Студенти замовляють:

— Я хочу борщ.

— Я хочу салат.

— Я хочу чай.

Виконаймо **впр.1, 2** в робочому зошиті

3.3. «Я замовляю...»

А тепер потренуймося робити замовлення. У кафе ми не купуємо, а замовляємо.

Учитель:

— *Що ви бажаєте замовити?*

Учні відповідають:

— *Я замовляю піцу.*

— *Я замовляю салат.*

— *Я замовляю борщ.*

Вправа «Замовлення для колеги»

Ситуація: ви замовляєте їжу для себе і колеги.

Приклад: Я замовляю суп і чай.

Студенти створюють свої варіанти.

Виконаймо **вправу 3**

3.4. Нейробіка

3.5. «Мені подобається...»

Про свої вподобання слід говорити відверто. Послухайте, як це робити українською.

— *Мені подобається салат.*

— *Мені не подобається суп.*

Учні повторюють хором / по черзі.

Учитель: Так ми говоримо про свій смак.

Вправа «Смаки групи»

Студенти ходять класом і ставлять запитання:

— *Вам подобається борщ?*

Партнер відповідає:

— *Так, мені подобається.*

— *Ні, мені не подобається.*

Виконаймо **впр. 4**

3.6. «Смачно/ несмачно»

Якщо ви скуштували страву, то можете про неї сказати смачно це чи несмачно.

Наприклад, ви скуштували салат і кажете: «Це смачно!», а скуштувавши суп: «Несмачно».

Вправа «Ваш відгук»

Учитель показує картки зі стравами.

Студенти говорять:

— Це смачно.

— Це несмачно.

Виконаймо **впр.5**

3.7. «Що ви порадите?»

У ресторані чи кафе завжди можна спитати офіціанта, що він може порадити.

Модель діалогу на дошці:

— **Що ви порадите?**

— **Я раджу ...**

— **Це смачно?**

Хорове повторення з інтонацією / по одному / відігравання діалогу у парах.

Вправа «Діловий обід»

Ситуація: ви у ресторані з колегами.

Студенти працюють у парах: клієнт-офіціант

Виконаймо **впр.6**

3.8. Граматика через помилки

На дошці:

! Я замовляю піца.

! Я хочу борщем.

Учні знаходять помилку і виправляють.

+ Я замовляю піцу.

+ Я хочу борщ.

Учитель коротко пояснює знахідний відмінок без термінології.

Виконаймо **впр.7**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Рольова гра «У ресторані»
Сценарії: зустріч із друзями / діловий обід / турист у кафе
Обов'язкові елементи:
привітання
замовлення
рекомендація
оцінка страви
подяка

Виконаймо **впр.8**

5.Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6.Підсумок та рефлексія

Урок 11. Погода й одяг

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: навчити студентів описувати погоду українською, розповідати про самопочуття та одяг, поєднувати погоду і одяг у прості речення, тренувати усне та писемне мовлення, формувати навички вибору одягу відповідно до погодних умов, виховувати дбайливе ставлення до себе та своєї безпеки, розвивати побутову самостійність і уважність до навколишнього середовища.

Очікувані результати: студенти описують погоду та предмети одягу прикметниками, використовують безособові конструкції «Мені холодно / Мені тепло», роблять простий вибір одягу відповідно до погоди, будують прості речення про самопочуття та зовнішні умови, володіють базовими конструкціями для повсякденного спілкування про погоду та одяг:

- Холодно
- Тепло
- Йде дощ / Дощить
- Йде сніг/ Сніжить
- Я одягаю...

Обладнання вчителя: дошка/проектор; маркери; картки з погодою (сонце, дощ, сніг); картки з одягом; картки з соціальними ситуаціями (робота, прогулянка, подорож)

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Погода й одяг»

Обговорюємо: яку погоду ви помітили сьогодні?

Який одяг обрали і чому?

Вчитель акцентує, що сьогодні навчимося практично описувати погоду та вибирати одяг у реальному житті та соціальних ситуаціях.

3.2. Холодно/ тепло/ спекотно

На дошці слова: **холодно/ тепло/ спекотно**

Учитель:

Показує зимовий пейзаж → холодно

Показує весняний пейзаж → тепло

Показує літній пейзаж → спекотно

Вправа «Сезони та відчуття»

Учитель показує картинки з сезонами.

Студенти повторюють хором / по черзі: холодно / тепло / спекотно.

Потім по черзі називають картинку самотійно.

Малюють піктограми у зошиті.

Виконаймо **впр.1** в зошиті

3.3. Ясно, похмуро, хмарно

На дошці слова: **ясно, похмуро, хмарно**

Учитель:

Ясно: сонце світить, небо чисте

Похмуро: сонце частково закривають хмари

Хмарно: небо повністю затягнуте хмарами

Вправа «Погода за вікном»

Студенти дивляться за вікно або на фото та кажуть, яка погода.

Потренувати словосполучення: сьогодні ясно / похмуро / хмарно.

Виконаймо **впр.2**

3.4. Йде дощ / дощить. Йде сніг / сніжить. / вітряно (ці слова на дошці)

Учитель демонструє картинки та пояснює:

— Коли йде дощ, таку погоду можна описати двома способами:

Йде дощ → дощить

А коли йде сніг, кажуть: йде сніг → сніжить

Учні повторюють слова хором / по черзі.

Виконаймо **впр.3**

3.5. Нейробіка

3.6. Мені холодно / мені тепло (ці слова на дошці)

Ви навчилися говорити про стан погоди, а тепер навчимося, як описувати свій стан залежно від погоди. Коли ваше тіло мерзне, слід казати: мені холодно. Якщо відчуваєте тілом тепло, кажіть: мені тепло.

«Мені холодно» → потрібно одягнути тепліший одяг

«Мені тепло» → легший одяг

Вправа «Герої та їхній стан»

Студенти дивляться картинку і кажуть,

що відчувають персонажі.
Потім складають речення про себе у конкретній ситуації:
«Сьогодні на вулиці холодно, мені холодно, я одягаю...»

Виконаймо **впр.4**

3.7. Одяг і погода

На дошці: **я одягаю ...**

Учитель:
Кожна погода потребує певного одягу.

Приклади:
Осінь, похмуро, вітряно → штани, куртка
Зима, сніжить, холодно → штани, светр, куртка, шарф, рукавиці
Літо, спекотно → шорти, футболка
Весна, тепло → штани, сорочка

Вправа «Одяг на день»
Картки з погодою + картки з одягом
Студенти складають речення: «Сьогодні тепло, я одягаю штани і сорочку»

Потім розігрують діалоги у парі: один студент — прогноз погоди, другий — описує свій одяг.

Виконаймо **впр.5**

3.8. Прикметники

На дошці: **тепла куртка, холодний день, хмарний день, холодна погода**

В українській мові слова змінюються і “підлаштовуються” одне під одне.

Коли ми говоримо про річ або явище, слово-опис має відповідати слову, яке ми називаємо.

Наприклад
Куртка — це вона → тепла куртка
День — це він → холодний день

Вправа «Склади словосполучення»
Учитель показує картки: предмет + прикметник
Студенти обирають правильну форму: «тепла куртка», «холодний день», «хмарний день».

Виконаймо **впр. 6**

3. Узагальнення та систематизація вивченого.

Вправа 7 «Що вдягти?»
Соціальна ситуація: робочий день, прогулянка, подорож.

Студенти отримують картки з погодою та сценарієм, складають речення про свій одяг і пояснюють вибір групі.

Виконаймо **впр.7, 8**

5. Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Урок 12. Дім

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів уміння описувати житло та побут українською мовою, розповідати, де і як вони живуть, говорити про наявність або відсутність кімнат і предметів у домі, будувати простий логічний опис житла (тип житла → що є → характеристики), порівнювати приміщення та предмети (великий / маленький), розвивати зв'язне усне й писемне мовлення для повсякденних та соціальних ситуацій, формувати усвідомлене ставлення до організації власного простору і комфорту в побуті.

Очікувані результати: студенти описують своє житло українською мовою, говорять про наявність або відсутність кімнат і предметів, використовують конструкції з родовим відмінком для вираження відсутності (немає кімнати, немає балкона), правильно вживають базові прийменники місця (у квартирі, в кімнаті, у будинку, на балконі), будують прості зв'язні речення про житло та порівнюють його елементи (велика кімната, маленька кухня) у повсякденному спілкуванні. Використовують базові конструкції:

- У мене є...
- У мене немає...
- Я живу у квартирі
- Я живу в будинку
- Мій дім великий / маленький

Обладнання вчителя: дошка/проєктор; маркери; картки з будинками і квартирами; картки з кімнатами та предметами побуту, картки з прикметниками: великий, красивий, маленький

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1.Організаційний момент та мотивація

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3.Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Дім»

У повсякденному житті люди часто розповідають про своє житло: де вони живуть / який це тип житла / чи подобається їм їхній дім. Це потрібно у багатьох ситуаціях: знайомство з новими людьми / розмова з колегами / пошук або оренда житла / розповідь друзям про свій дім.

В українській мові використовують слова: житло / дім / квартира / будинок / помешкання / оселя (ці слова на дошці)

Також важливо вміти відповісти на запитання: де ви живете?

Учитель моделює відповіді, учні повторюють:
Я живу в квартирі.
Я живу в будинку.
Я живу в багатоповерхівці.
Я живу в приватному будинку.

Вправа 1. "Вибір житла"

Учитель показує картинки: приватний будинок / котедж / багатоповерхівка / квартира

Студенти обирають картку і кажуть: Я живу в квартирі / будинку / котеджі. Потім додають одну характеристику: мій дім великий / мій дім маленький / мій дім красивий

Вправа 2. «Знайомство»

Уявіть ситуацію: ви знайомитеся з новим колегою.

Складіть короткий діалог:

— Де ви живете?

— Я живу _____.

— Мій дім _____.

Виконаймо **впр.1, 2** в робочому зошиті

3.2. З чого складається дім?

На дошці: **зображення будинку**

Учитель:

Будинок має різні частини.

Ці слова часто використовують у побуті, під час ремонту або опису житла.

Основні елементи дому (ці слова на дошці):

стіни
дах
двері
вікна
підлога
стеля

Ці слова допомагають описати будинок або квартиру.

Наприклад:

У моєму домі великі вікна.

У будинку високі стелі.

Вправа “Впізнай частину будинку”

Учитель показує картки.

Студенти називають:

Стіна / дах / вікно / двері / підлога / стеля

Потім складають речення: У моєму домі є великі вікна...

Виконаймо **впр.3**

3.3. «У мене є...» (на дошці ця фраза)

На дошці: **план квартири, зображення кімнат**

Вивчаємо назви кімнат, їхнє призначення і промовляємо:

Це моя спальня або У мене є спальня.

Це мій кабінет або У мене є кабінет.

Це передпокій або У мене є передпокій.

Це вітальня або У мене є вітальня.

Це дитяча кімната або У мене є дитяча кімната.

Це кухня або У мене є кухня.

Це ванна або У мене є ванна.

Вправа 1. “Опис квартири”

Студенти отримують план квартири.

Завдання: описати її.

Учитель моделює приклад:

У мене є кухня.

У мене є спальня.

У мене є ванна.

Вправа 2. “Гість у домі”

Уявіть, що до вас прийшов гість. Опишіть свою квартиру:

У мене є _____

Це моя _____

Тут є _____

Виконаймо **впр.4**

3.4. Нейробіка

3.5. «У мене немає...» (на дошці ця фраза)

Учитель:

Іноді потрібно сказати, чого немає в домі або квартирі. Для цього використовують конструкцію:

У мене немає... (ця фраза на дошці)

Учитель наводить приклади, студенти повторюють:

У мене немає балкона.
У мене немає кабінету.
У мене немає дитячої кімнати.

Вправа «Оренда житла»
Уявіть, що ви розповідаєте другу про квартиру, яку орендуєте.
Скажіть: що є / чого немає
Наприклад:
У мене є спальня і кухня.
У мене немає балкона.

Виконаймо **впр.5**

3.6. Прийменники, що вказують на місце

На дошці: **у, в, на**

Для того, щоб вказати місце якогось предмета, слід вживати слова: на, у, в та інші.

У використовуємо на початку речення, перед словами, що починаються на приголосний, а в - перед голосним, інколи перед приголосним, якщо попереднє слово закінчилося на голосний.

У моїй квартирі... У будинку... У кімнаті...
(на початку речення)
Я прибрав у своїй кімнаті (між приголосними).
Я працюю в кабінеті. Я граюся в дитячій кімнаті. (після голосного)

Використовуємо на, якщо вказуємо, що хтось або щось знаходиться на поверхні чогось.

Я стою на балконі. Я поставив посуд на стіл.

1.Учитель показує картки з предметами в кімнатах і складає речення:
«У моїй кімнаті стоїть ліжко»
«На столі стоїть чашка»

Студенти повторюють хором / по черзі.

Вправа «Де знаходиться предмет?»
Учитель показує картки: ліжко / стіл / чашка / диван
Студенти складають речення:
У кімнаті стоїть диван.
На столі стоїть чашка.

Виконаймо **впр.6**

3.7. Який мій дім? Яка моя квартира?

Слова на дошці:

великий / маленький
красивий
комфортний
дерев'яний
цегляний
одноповерховий
багатоповерховий

Про ваш дім можна сказати, який він за розміром, з чого він побудований, чи красивий він, чи комфортний. Так само і про квартиру. Зверніть увагу лише на різницю у формах слів. Усе промовляти з учнями і одночасно демонструвати відповідні зображення.

Мій дім великий. Мій дім маленький.
Мій дім одноповерховий. Мій дім багатоповерховий.
Мій дім дерев'яний. Мій дім цегляний.
Мій дім красивий. Мій дім комфортабельний.

Також важливо звернути увагу:
Мій дім але Моя квартира.

Учитель проговорює, студенти повторюють.
Моя квартира велика. Моя квартира маленька.
Моя квартира однокімнатна. Моя квартира трикімнатна.

Студенти по черзі описують картинку

свого ідеального будинку, використовуючи нові слова.

Виконаймо **впр.7**

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Вправа «Розмова з ріелтором»
Уявіть, що ви шукаєте квартиру.
Скажіть:
який дім ви хочете
які кімнати потрібні
Учитель моделює приклад:
Я хочу велику квартиру.
У квартирі має бути кухня і спальня.

Виконаймо **впр.8, 9**

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 14

6. Підсумок та рефлексія

РОЗДІЛ 3. Людина і час

Мета розділу

Сформувати вміння описувати людей і події в теперішньому, минулому та майбутньому часі.

Урок 13. Зовнішність і характер

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів практичні навички описувати зовнішність і базові риси характеру людини українською мовою у повсякденному спілкуванні; навчити використовувати прості прикметники для опису людей під час знайомства, у соціальних і робочих ситуаціях; відпрацювати природне поєднання прикметників з іменниками в усному мовленні; розвивати спостережливість, уміння порівнювати людей та давати простий опис; тренувати зв'язне усне мовлення; формувати впевненість під час представлення та опису людей у реальних комунікативних ситуаціях; підтримувати культуру ввічливого мовлення та повагу до співрозмовника.

Очікувані результати: студенти описують зовнішність і риси характеру людини простими реченнями; використовують базову лексику для опису зовнішності (зріст, волосся, очі) та характеру; природно поєднують прикмет-

ники з іменниками в усному мовленні на елементарному рівні; будують короткі описи людей у типових життєвих ситуаціях (знайомство, розмова про колегу, друга чи члена родини); можуть представити людину або коротко її охарактеризувати під час повсякденного спілкування українською мовою. Використовують базові фрази:

- Він високий.
- Вона має...
- Він виглядає...
- Молодий / старий
- Гарний / симпатичний

Обладнання вчителя: дошка/проєктор; маркери; фото людей (різні типи зовнішності)

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Зовнішність і характер»

Учитель пише на дошці: **ЗОВНІШНІСТЬ ЛЮДИНИ**

Сьогодні ви навчитеся описувати людей як зовні, так і за характером.

Погляньте на мене. Яким би словом ви мене описали ?

Усі ви звернули увагу на щось одне.

Хтось сказав, яка я на зріст, хтось – підкреслив мою вроду, а комусь до душі моя риса характеру. Отже, людину можна описати з різних боків: за зростом, за віком, за зовнішністю, за характером.

3.2. Зріст

На дошці: **високий, низький, середнього зросту**

Учитель показує картинки трьох людей різного зросту:

«Подивіться на картинку.
Це високий чоловік.»

Учитель показує на другу картинку.
«Це невисокий чоловік.»

Студенти повторюють хором / по черзі.

Вправа “Якого зросту?”

Учитель показує різні фото людей.

Запитує: “Він / вона висока(ий) чи невисока(ий)?” або “Якого зросту?”

Учні відповідають.

Виконаймо **впр.1** в зошиті

3.3. Вік

На дошці: **дитина, хлопчик, дівчинка, юнак, дівчина, жінка, чоловік, людина похилого віку, молодий, старий.**

1. Викладач показує різні фото людей різного віку.

Пояснює, що ми використовуємо різні слова залежно від віку і якими словами описувати.

Вправа 1. “Хто на фото?”

Учитель показує фото людей різного віку. Запитує: «Хто на фото?»

Учні відповідають:

Хлопчик / дівчинка / юнак / жінка / чоло-

вік / людина похилого віку / молодий / старий

Учитель:

Якими словами можна описати людей різного віку?

*Дитина – радісна, весела
Хлопчик – маленький, розумний
Дівчинка – красива, щира
Юнак – сміливий, здоровий
Дівчина – впевнена, емоційна
Жінка – елегантна, струнка
Чоловік – мужній, сильний*

Студенти повторюють разом / по черзі.
Учитель показує фото і студенти самостійно називають слова.

Виконаймо **впр. 2, 3**

3.4. Врода

На дошці: **симпатична (ий), красива (ий), вродлива (ий), гарна (ий), приваблива (ий)**

Ці слова описують зовнішню красу.

1.Обираємо світлини людей, даємо їм імена і складаємо речення.

Анна – красива дівчина.

Софія- вродлива жінка.

Микола – гарний юнак.

Григорій – симпатичний чоловік.

Орест – привабливий хлопець.

Студенти повторюють разом / по черзі.
Учитель показує фото і студенти самостійно називають слова.

2.Гра «Агентство моделей»

Студенти отримують фото людини. Вигадують ім'я. Презентують людину групі:
Наприклад:

Анна — вродлива дівчина. Вона симпатична і впевнена.

Виконаймо **впр.4**

3.5. Аксесуари

Учитель пише на дошці:

**борода
окуляри**

Показує відповідні картинки.

«Подивіться. Це борода»

Учні повторюють.

Учитель показує іншу картинку.

«Це окуляри.»

Учні повторюють.

Вправа “Є чи немає”

Учитель показує фото людини і запитує:
«Є борода чи немає?» / “Є окуляри чи немає?”

Учні відповідають.

Виконаймо **впр. 5**

3.6. Очі та волосся. Вона (він) має... У неї (нього)...

На дошці: **очі, волосся, блакитні, сині, сірі, зелені, карі очі; брюнет (ка), блондин (ка), шатен (ка), русява (ий), руда (ий). Вона має...він має...у неї...у нього...**

Зараз навчимося описувати людей, характеризуючи очі та волосся. Вчитель показує світлини і називає відповідні слова. Показує приклад, як описати повнісню, наприклад: “Ця жінка блондинка. Вона має блакитні очі”

Учитель показує різні світлини людей, а студенти описують.

*Цей чоловік брюнет. Він має зелені очі.
Це дівчина. У неї карі очі та руде волосся.*

Це хлопчик. У нього сірі очі та русяве волосся.

Вправа "Колір очей" / "Яке волосся"

Учитель показує фото людини.

Запитує: «Які очі?»

Учні відповідають:

сині

карі

зелені

Те ж саме з кольором волосся.

Виконаймо **впр.6**

3.7. Нейробіка

3.8. Характер

Учитель: Ми можемо говорити не тільки про зовнішність, але і про характер.

Подивіться на картинку. Ця людина усміхається: Вона весела

Учні повторюють слово.

Учитель показує іншу картинку: Ця людина спокійна

Учні повторюють.

Учитель показує картинки з ситуаціями: допомагає бабусі, ділиться їжею, свариться, не хоче ділитися і пояснює:

Ця дівчинка добра і чуйна.

Цей хлопчик сміливий.

Ця жінка щедра.

Цей чоловік сильний.

Ми помітили лише гарні риси характеру, тому що бачили саме таких людей. Існують інші риси, які відштовхують людей.

Цей чоловік жадібний.

Ця жінка сварлива.

Цей хлопчик заздрисний.

Ця жінка підступна.

Студенти повторюють разом / по черзі. Учитель показує фото і студенти само-

стійно згадують слова.

Вправа "Який характер".

Учитель показує фото людей. Запитує:

«Який характер?»

Учні відповідають:

Веселий / серйозний / добрий / тощо

Виконаймо **впр.7**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Вправа «Опишіть людину»

Учитель показує фото. На дошці написано приклад:

Це чоловік / жінка.

Він / вона високий / невисокий.

У нього / у неї _____ волосся.

У нього / у неї _____ очі.

Учні пробують описати людину усно і письмово в зошиті, виконуючи **впр. 8**

5.Домашнє завдання

Вправи 9 - 15

6.Підсумок та рефлексія

Урок 14. Теперішній час

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів практичні навички використовувати теперішній час української мови в повсякденному спілкуванні; навчити правильно вживати особові форми дієслів у простих висловлюваннях про щоденні дії та звичні заняття; розвивати вміння говорити про те, що людина робить зараз або робить регулярно в житті та на роботі; формувати навички будувати прості речення за готовими мовними моделями; удосконалювати розуміння усного мовлення; розвивати впевненість у використанні базових дієслів у реальних життєвих ситуаціях.

Очікувані результати: після уроку студенти використовують форми дієслів теперішнього часу у простих реченнях без опори на граматичні терміни; говорять про свої щоденні дії та звичні заняття (працюю, читаю, їм, йду, дивлюся тощо); правильно поєднують дієслова з особами (я, ти, він, вона, ми); відтворюють правильний наголос у найуживаніших дієсловах; будують короткі зв'язні висловлювання за моделями на зразок:

- Я роблю...
- Я часто...
- Я зараз...

Обладнання вчителя: дошка/проектор; маркери; картки з діями

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Теперішній час»

На дошці:
ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС

Сьогодні ви навчитеся грамотно розповідати про дії, які ви або хтось виконує часто або в момент мовлення.

Скажіть, будь ласка, що я зараз роблю? Так, я стою, говорю, навчаю, запитую, відповідаю, слухаю, ходжу тощо. Усе це відбувається зараз.

1. Вчитель демонструє дію, одночасно називаючи слово і записує його на дошці, студенти повторюють хором / по одному. Потім вчитель демонструє дію - студенти називають слово.

На дошці:
СТОЯТИ
ПИСАТИ
СЛУХАТИ
ДИВИТИСЯ
ГОВОРИТИ

Учні повторюють хором, потім по одному.

2. Вчитель просить до поданих слів на дошці намалювати піктограми в зошиті і підписати їх.

Вправа «Вгадайте дію»
Викладач показує картку з ситуацією:

людина пише лист
людина говорить по телефону
людина дивиться ноутбук.

Студенти повинні сказати слово:
«Пише»
«Говорить»
«Дивиться»

Виконаймо **впр.1** в робочому зошиті

3.2. Я роблю...

Учитель:
Коли ми говоримо про себе, ми використовуємо слово я.

Ми можемо розповісти, що ми робимо у житті.

Учитель показує картинки:
робота за комп'ютером
кава
книга
спорт
готування їжі.
Говорить і пише на дошці:
Я працюю.
Я читаю.
Я готую.
Я п'ю каву.

Студенти повторюють.

Вправа «Мій день»
Студенти отримують картки з діями.
Завдання — сказати речення про себе.
Наприклад:
Я працюю.
Я п'ю каву.
Я читаю новини.
Потім студенти ставлять одне одному запитання і відповідають:
- Що ти робиш?
- Я п'ю каву.

Виконаймо **вправу 2**

3.3.Я зараз...

Ми використовуємо слово зараз, коли говоримо про дію у цей момент.

Викладач дає приклади:
Я зараз говорю.
Я зараз слухаю.
Я зараз навчаюся.
Я зараз пишу.

Студенти повторюють.

Вправа 1. «Відеоповідомлення»
Учитель пояснює ситуацію: «Уявіть, що ви записуєте відео-кружечок в телеграмі другу»

Один студент говорить:
«Я зараз на курсах. Я зараз вивчаю українську.»

Інші студенти — «отримують повідомлення».

Вони можуть поставити запитання:
«Що ти робиш?»
«Де ти?»

Вправа 2. «Неправильна дія»
Викладач говорить: «Я пишу.»
Але показує іншу дію (наприклад стоїть).
Студенти повинні сказати:
«Ні! Ви стоїте.»

Те ж саме з іншими діями.

Виконаймо **впр.3**

3.4.Нейробіка

3.5.Я часто...

Учитель пише на дошці:
Я ЧАСТО

Каже:«Ми використовуємо слово часто, коли говоримо про регулярні дії.»

Дає приклади:

Я часто читаю.

Я часто працюю.

Я часто подорожую.

Я часто слухаю музику.

Вправа «Спільні звички»

Студенти працюють у парах.

Кожен говорить 3 речення:

Я часто читаю.

Я часто працюю.

Я часто дивлюся фільми.

Партнер повинен сказати:

«Я теж.» або «Я не часто.»

Виконаймо **впр.4**

3.6. Зміна дієслова

Ми з вами складали речення про себе, а тепер зверніть увагу, як змінюватимуться слова - назви дій, коли мова піде про когось.

Я читаю, а ми читаємо.

Я стою, ми стоїмо.

Ти читаєш, а ви читаєте.

Ти стоїш, ви стоїте.

Він, вона, воно читає, а вони читають.

Він, вона, воно стоїть, а вони стоять.

Вправа «Хто це робить?»

Викладач читає речення.

Студенти повинні підняти картку:

Я

Ти

Він

Ми

Ви

Вони

Наприклад:

«... працюємо в офісі.»

Студенти піднімають МІ.

Виконаймо **впр.5**

3.7. Особові закінчення

Усі слова, які називають дію, змінюються за зразком поданим вище. Потренуймося разом.

Я пишу - ми пишемо

Ти пишеш - ви пишете

Він, вона, воно - пише

Вони пишуть

Я танцюю - ми танцюємо

Ти танцюєш - ви танцюєте

Він, вона, воно – танцює, вони – танцю-

ють

Гра «Живі ланцюжки»

Кожен студент каже одне речення, але змінюється особа:

Я пишу

Ти пишеш

Він пише

Ми пишемо

Ви пишете

Вони пишуть

Потім учитель дає **на дошці** інше дієслово:

Працювати / жити / навчатися / дивитися

Виконаймо **впр.6**

4. Узагальнення та систематизація вивченого.

Вправа «Мікроінтерв'ю»

Студенти працюють у парах. Один ставить запитання:

Що ти робиш?

Що ти часто робиш?

Що ти зараз робиш?

Другий відповідає.

Потім вони змінюються ролями.

Виконаймо **впр.7, 8**

5. Домашнє завдання

6. Підсумок та рефлексія

Урок 15. Минулий час

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів практичні навички говорити українською про події, що вже відбулися; навчити використовувати прості форми минулого часу в повсякденному спілкуванні; відпрацювати вживання конструкцій був / була та базових форм минулого часу дієслів у типових життєвих ситуаціях (робота, зустрічі, відпочинок); розвивати вміння коротко розповідати про вчорашній день або нещодавні події; формувати навички побудови простих послідовних висловлювань про власний досвід; тренувати усне мовлення та впевненість у використанні нових мовних моделей у соціальному спілкуванні.

Очікувані результати: після уроку студенти коротко розповідають про події минулого дня або нещодавні дії; використовують прості форми минулого часу у висловлюваннях про себе та інших людей; правильно вживають конструкції я був / я була, учора я... у типових побутових і соціальних ситуаціях; розрізняють форми дієслів залежно від того, говорить чоловік чи жінка; будують прості зв'язні речення для опису вчорашніх подій і власних вражень. Використовують конструкції:

- Я був... / Я була...
- Учора я...
- Це було добре / цікаво

Обладнання вчителя: дошка/проєктор; маркери; картки: школа, парк, магазин

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Минулий час»

На дошці:

МИНУЛИЙ ЧАС

учора / вчора

учорашній день

Сьогодні ми будемо вчитися говорити українською про події, які вже відбулися.

Наприклад:

що ви робили вчора / де ви були вчора / як пройшов ваш день.

Уявіть, що ви зустріли друга або колегу. він питає: «як у тебе пройшов учорашній день?»

Якщо ви жінка - маєте сказати в минулому: «Я навчалася, відпочивала, тренувалася».

Якщо спитати чоловіка: «Що ти вчора робив?»

Він відповідає: «Навчався, відпочивав, тренувався».

Акцентуємо увагу студентів на різних закінченнях. Коли говорить чоловік — слово закінчується на -в.

Коли говорить жінка — слово закінчується на -ла.

Учитель показує 2–3 фото / або малює піктограми (кава, ноутбук, спортзал) і каже:

вчора я працював / працювала

вчора я навчався / навчалася

вчора я відпочивав / відпочивала

Вчора (учора) - день, який передує сьогоднішньому.

Зверніть увагу на слова - слова дії (укр. дієслова) змінюються, коли говорить чоловік або жінка.

Студенти повторюють хором / по черзі.

Учитель показує піктограми / картинки - студенти самостійно згадують нові слова.

Вправа «Вчорашні новини»

Викладач показує студентам картки із ситуаціями:

робоча зустріч / спортзал / онлайн-курс / прогулянка / ресторан.

Студент повинен сказати:

«Учора я працював / працювала.»

«Учора я тренувався / тренувалася.»

Виконаймо **впр.1** в робочому зошиті

3.2. Учора я...

На дошці:

Учора я ...

Учитель:

«Це дуже важлива модель для розмови про минулий день.»

Наводить приклади:

Учора я працював / працювала.

Учора я дивився / дивилася фільм.

Учора я зустрічався / зустрічалася з друзями.

Вправа «План дня — вчора»

Вчитель показує картки з подіями:

Зустріч / спорт / вечеря / робота / подорож.

Запитує по черзі студентів: «Що ти робив учора?»

Студенти повинні відповісти:

«Учора я працював.»

«Учора я вечеряв у ресторані.»

Виконаймо **впр.2**

3.3. Я був / була

На дошці:

Я був /була

Ці слова ми використовуємо, коли говоримо про місце.

Потренуймося використовувати правильно слова був та була. Був стосується чоловіків, а була – жінок.

На дошці:

**я був на роботі / у кафе / у спортзалі / на концерті / у парку
я була в університеті / вдома / на зустрічі / у школі / в магазині**

Студенти повторюють разом / по черзі.

Вправа «Маршрут дня»

Викладач показує картки з місцями:

офіс

магазин

спортзал

кафе

парк

банк.

Студенти повинні скласти ланцюжок дня:

«Учора я був у банку.

Потім я був у магазині.

Увечері я був у ресторані.»

Виконаймо **вправу 3** в зошиті.

3.4. Дієслова минулого часу

На дошці таблиця відмінювання дієслів минулого часу на конкретних прикладах:

Ж.р.	Ч.р.	С.р.	Множина
працювала	працював	працювало	працювали
навчалася	навчався	навчалось	навчалися

Учитель:

Зверніть увагу — змінюється лише закінчення.

Учитель дає різні дієслова, студенти ланцюжком по черзі змінюють форми дієслів. Наприклад: вона подорожувала (говорить перший студент) - він подорожував (2й) - воно подорожувало (3й) - вони подорожували (4й).

Вправа «Хто говорить?»

Учитель читає речення:

«Учора я працювала»

Студенти повинні сказати: «Жінка.»

І навпаки: «Учора я працював.»

Студенти відповідають: «Чоловік.»

Те ж саме з іншими дієсловами.

Далі виконують **вправу 4**.

3.5. Нейробіка

3.6. Це було добре

На дошці:

Це було...

цікаво

добре

важко

приємно

весело

складно

Учитель: Так ми описуємо свої враження. Про події, які відбулися, можна скласти відгук одним простим реченням. У такому реченні зазвичай люди передають свої емоції.

Наводить приклади:

«Учора я був на зустрічі. Це було цікаво.»

«Учора я працювала. Це було складно.»

Вправа «Міні-відгук»

Учитель показує картки з малюнками:

Тренінг / зустріч / подорож/ вечерея / концерт

Студент повинен скласти речення:

«Учора я був на концерті.

Це було дуже цікаво.»

Виконаймо **впр.5**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Вправа «Інтерв'ю»

Студенти працюють у парах. Один студент — журналіст, інший — співрозмовник.

Запитання:

Що ти робив учора?

Де ти був?

Як це було?

Приклад відповіді:

«Учора я працював.

Потім я був у кафе.

Це було приємно.»

Потім студенти міняються ролями.

Виконаймо **впр.6-9**

5.Домашнє завдання

Вправи 10 - 15

6. Підсумок та рефлексія

Урок 16. Майбутній час

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів практичне вміння говорити українською мовою про свої майбутні дії, наміри та плани у повсякденних, соціальних і професійних ситуаціях; навчити використовувати прості мовні конструкції майбутнього часу; розвинути здатність коротко описувати плани на завтра, вихідні або найближчий тиждень; сформувати навички використання майбутнього часу під час обговорення роботи, навчання, особистих справ, зустрічей і подорожей; сприяти розвитку впевненості у спілкуванні українською мовою через моделювання реальних життєвих сценаріїв планування.

Очікувані результати: після уроку студенти розуміють і використовують у мовленні базові конструкції майбутнього часу для опису власних планів і намірів; можуть у простій формі повідомити, що вони будуть робити завтра або на вихідних, що планують організувати чи відвідати; будують короткі усні висловлювання про майбутні події, пов'язані з роботою, навчанням, відпочинком або спілкуванням; використовують у мовленні базові моделі на зразок:

- Я буду...
- Я планую...
- Ми поїдемо...

Обладнання вчителя: дошка/проектор; маркери; картки з діями (читати, грати, їхати, писати), картки-підказки (подорож, стрімінг, спортзал, онлайн-зустріч, коворкінг, кава, спорт, музика)

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Майбутній час»

На дошці:

МАЙБУТНІЙ ЧАС завтра

Сьогодні ви навчитеся розповідати про свої наміри та плани на майбутнє. Будуючи речення про події майбутнього, слід бути уважними при використанні слів, які називають дію. Отже, повторюємо і спостерігаємо за змінами слів.

Уявіть, що ви зустрічаєте друга у кав'ярні:

Він вас запитує: «Що ти будеш робити завтра?»

Ви можете відповісти:

«Я буду грати у відеоігри»,

«Я буду дивитися серіал»,

«Я буду працювати над проєктом».

3.2. Я буду...

На дошці: **Я буду...**

Це проста модель, щоб сказати про майбутню дію.

Учитель показує картки-підказки (подорож, стрімінг, спортзал, онлайн-зустріч, коворкінг, кава, спорт, музика), каже приклад, як сформулювати речення:

Я буду подорожувати.

Я буду працювати над стартапом.

Я буду слухати подкаст.

Я буду дивитися фільм.

Студенти повторюють разом / по черзі / складають речення самостійно за картинкою.

Вправа «Мій завтрашній ранок».

Учитель питає декількох учнів: «Що ти будеш робити завтра?»

І допомагає їм сказати українською.

Наприклад:

Я буду пити каву.

Я буду працювати.

Я буду читати новини.

Виконаймо **впр.1, 2** в робочому зошиті

3.3. Я планую...

На дошці: **Я планую ...**

Коли ми говоримо про намір або план — ми використовуємо слово планую.

Я планую поїхати у відпустку.

Я планую почати новий курс.

Я планую зустрітися з друзями.

Я планую займатися спортом.

Учитель показує відповідну картинку і називає фрази. Учні повторюють хором / по черзі / додають свої варіанти.

Вправа «Плани на вихідні»

Учитель показує картки:

Спорт / кіно / подорож / сімейна вечерея / прогулянка

Студенти складають речення: «На вихідних я планую...»

Наприклад: «...поїхати за місто.»

Виконаймо **впр.3**

3.4. Ми поїдемо ...

На дошці:

Ми поїдемо...

Коли ми говоримо про плани разом з іншими людьми — ми використовуємо ми.

Наприклад:

- Ми поїдемо до Італії.
- Ми поїдемо до друзів у Польщу.
- Ми поїдемо до бабусі у Бухарест.
- Ми поїдемо до Діснейленду в Парижі.

Вправа «Організуємо подію»

Учитель дає завдання — організувати подію.

Наприклад: корпоратив / подорож / день народження / конференція.

На дошці конструкції:

Ми поїдемо до...

Ми будемо...

Ми плануємо...

Наприклад:

«Ми поїдемо до Львова.
Ми будемо відвідувати музеї.»

Виконаймо **впр.4**

3.5.Нейробіка

3.6.Різниця між формами

Учитель пише на дошці:

Я буду читати

Я читатиму

Пояснює: в українській мові є два способи говорити про майбутнє.

Я буду читати. – Я читатиму. Я прочитаю.

Я буду працювати.- Я працюватиму. Я попрацюю.

Я буду готувати. – Я готуватиму. Я приготую.

Я буду тренуватися. – Я тренуватимуся. Я потренуюся.

Учитель показує картинку / піктограму дії.

Студенти по черзі складають речення у всіх формах: «Я буду ...», «Я ...у», «Вони

будуть ...».

Виконаймо **впр.5**

3.7. Особові форми

На дошці:

Я буду працювати

Ти будеш працювати

Він буде працювати

Ми будемо працювати

Ви будете працювати

Вони будуть працювати

Форма слова, що називає дію, у майбутньому часі залежить від того, про кого йде мова у реченні або від імені кого говорять. Наприклад:

Я буду вивчати. Я вивчатиму. – Ми будемо вивчати. Ми вивчатимемо.

Ти будеш вивчати. Ти вивчатимеш. – Ви будете вивчати. Ви вивчатимете.

Він (вона, воно) будуть вивчати (вивчатимуть).- Вони будуть вивчати (вивчатимуть).

Учитель читає, студенти повторюють.

Вправа «Командний план»

Завдання — скласти план проєкту.

Наприклад:

Ми будемо працювати над проєктом.

Він буде писати звіт.

Вона буде готувати презентацію.

Виконаймо **впр.6**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Вправа «План тижня»

Кожен студент говорить 3 речення:

Завтра я буду...

На вихідних я планую...

Наступного тижня ми...

Виконаймо **впр.7- 9**

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 16

6. Підсумок та рефлексія

Урок 17. Здоров'я

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати у студентів практичне вміння українською мовою описувати свій фізичний та емоційний стан у повсякденних життєвих ситуаціях; навчити використовувати прості мовні конструкції для повідомлення про самопочуття, потреби та труднощі під час спілкування на роботі, у побуті, у громадських місцях або під час звернення по допомогу; розвинути навички коректного формулювання прохань і пояснення свого стану в реальних соціальних ситуаціях; формувати здатність реагувати на стресові або дискомфортні обставини через зрозумілі мовні конструкції.

Очікувані результати: після заняття студенти можуть у простій формі повідомляти про свій фізичний або емоційний стан у повсякденному спілкуванні; використовують базові мовні конструкції для опису самопочуття, потреб і труднощів у типових життєвих ситуаціях; формулюють прості прохання про допомогу або підтримку; доречно застосовують конструкції на зразок:

- Мені болить...
- У мене болить...
- Мені погано / зле
- Мені добре
- Потрібен лікар

Обладнання вчителя: дошка/проектор; маркери; картки «Частини тіла»: голова, горло, живіт, рука, нога, зуб, вухо, око; картки емоцій (добре, погано, нормально); картки ситуацій (малюнки або світлини): кашель, чхання, тримається за живіт, тримає голову, впав / забив коліно.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Здоров'я»

Сьогодні ви навчитеся описувати свій фізичний стан. Це дуже важливо для ситуацій, коли потрібна допомога лікаря. Стан вашого тіла тісно пов'язаний з емоціями, тому ми продовжимо далі навчатися розуміти свої емоційні реакції. Як ви себе зараз почуваєте? З якими емоціями прийшли на урок? Що зараз відчуває ваше тіло? Вам добре, нормально чи погано?

На дошці слова з піктограмами:

добре

втомлений / втомлена

стрес

погано

мотивований / мотивована

Запитання:

— Як ти сьогодні?

Вчитель показує приклад відповіді, студенти повторюють хором / по черзі:

Мені сьогодні добре.

Мені трохи важко.

Я втомлений після роботи.

Студенти малюють піктограми в зошиті і записують відповідні слова.

Виконаймо **впр.1**

3.2. Ситуація «Я захворів»

На дошці запис:

Мені болить / У мене болить

Учитель: Ці конструкції використовуються, коли потрібно сказати про біль або дискомфорт. Вони допомагають попросити допомогу або повідомити лікаря.

Учитель показує картку з людиною, яка тримається за горло:

— Мені болить горло / У мене болить горло (учні повторюють).

Те ж саме з зображенням інших частин тіла:

— Мені болить живіт / У мене болить живіт.

— Мені болить рука / У мене болить рука.

— Мені болить нога / У мене болить нога.

Учні повторюють хором / по черзі.

Вправа «Допомога»

Студенти працюють у парах. Один грає пацієнта, інший — помічника або колегу.

Сценарії: на роботі після довгого дня болить голова / в офісі біль у спині / у подорожі погане самопочуття.

Пацієнт повідомляє про біль: «Мені болить..», помічник пропонує допомогу: «Тобі потрібен лікар?» «Можу допомогти»

Виконують **впр.2** в зошиті.

3.4. Частини тіла

На дошці:

голова

горло

живіт

**рука
нога
спина**

Учитель демонструє картки з частинами тіла або малює піктограми на дошці і промовляє:

- Це голова.
- Це горло.
- Це живіт.
- Це рука.
- Це нога.

Учні повторюють хором / по черзі.

А тепер згадаймо, як треба сказати, коли болить голова?

Учні відповідають: - Мені болить голова. Так само промовити з іншими частинами тіла.

Виконання **впр.3, 4** в зошиті.

3.5.Нейробіка

3.6. Мені добре. / Мені погано.

Учитель:

Тепер ми можемо комбінувати частини тіла з фразами про біль або стан: Мені болить голова. Мені погано.

Вправа «Квест у офісі»

Вчитель показує картку з частиною тіла та професійною ситуацією (робота за комп'ютером, тривала зустріч, підйом важких предметів).

Завдання: скласти діалог з колегою, повідомляючи, що болить і який стан: «Я на роботі. У мене болить голова. Мені погано»

3.7. Емоційна підтримка.

На дошці:

**Мені шкода.
Тримайся.
Я поруч.**

**Все буде добре.
Я можу допомогти.**

Учитель: “Так ми говоримо, коли хочемо підтримати іншого”

Учитель демонструє приклад: «Друг каже: Мені погано. Ви відповідаєте: “Я можу допомогти. Тримайся”. Студенти повторюють.

Вправа «Підтримка»

Учитель показує картки: друг, колега, подорожній, пацієнт, лікар.

Разом з учнями в ролях складають короткий діалог, використовуючи фрази на **дошці**.

Виконують **впр.5** в зошиті

3.8. Просити про допомогу

На дошці:

**Мені потрібен лікар.
Мені потрібна допомога.
Допоможіть, будь ласка.
Можеш мені допомогти?**

Учитель: ці фрази використовуються у критичних ситуаціях, коли потрібна негайна допомога.

Студенти повторюють фрази хором / по черзі / в парах.

Вправа 1. «Аварійний офіс»

Учитель: «Уявіть, що ви перебуваєте в офісі чи коворкінгу, і трапилася непередбачена ситуація: комп'ютер перестав працювати / на сходах хтось впав / або колега захворів під час онлайн-зустрічі. Потрібно швидко повідомити про проблему та попросити допомоги.

Студенти діляться на трійки. Один грає роль того, кому потрібна допомога, другий — колегу або адміністратора, третій

— спостерігача та підказує, якщо фрази неправильно оформлені.

Використовуйте фрази на [дошці](#).

Вправа 2. «Телефонна лінія підтримки»
Учитель: «Уявіть, що ви телефонуєте в екстрену службу, до лікаря чи колеги по важливій справі. Ви повинні коротко і чітко повідомити проблему та попросити допомоги».

Студенти працюють у парах: один «дзвонить», інший відповідає. Завдання «дзвонячого»: коротко описати проблему, використовуючи фрази «Мені потрібен лікар», «Допоможіть, будь ласка», «Можеш мені допомогти?» і додати контекст (наприклад, болить спина, погано почуваюсь, захворів).

Учні виконують **впр.6, 7** в зошиті.

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

4.1. Моє самопочуття.

Учитель пропонує студентам по черзі проговорити короткі повідомлення про свій день або стан:
«Сьогодні мені...»,
«У мене боліла...»,
«Мені потрібен був лікар / допомога».

Виконання **впр.8, 9**

5.Домашнє завдання

Вправи 10 - 17

6. Підсумок та рефлексія

Урок 18. Подорожі

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати практичні навички спілкування українською в подорожах; навчити будувати речення про маршрут, транспорт, дату, пункт призначення; відпрацювати вживання прийменників руху в / до; тренувати усне мовлення у соціальних та професійних ситуаціях; розвивати вміння формулювати плани поїздки та описувати досвід мандрівок.

Очікувані результати: студенти називають пункти призначення та види транспорту; грамотно вживають прийменники в / до; будують прості речення про подорож; описують минулі поїздки та плани на майбутнє; застосовують лексику подорожей у практичних і соціальних сценаріях. Використовують конструкції:

- Я подорожую...
- Я був / була в...
- Я хочу повернутися...

Обладнання вчителя: дошка/проєктор; маркери; карта України; картки: вокзал, автовокзал, аеропорт; картки: поїзд, автобус, літак, автомобіль

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Подорожі»

Учитель показує фото бізнес-туру, сімейного відпочинку, поїздки на конференцію. Пояснює: «Ми будемо навчатися говорити про свої поїздки, плани та маршрути в реальному житті і на роботі».

Запитання до групи: «Яка подорож була найкориснішою для вас?» «Куди ви поїхали за останній рік для роботи чи особистих справ?»

На дошці фрази:

Я подорожую у справах
Я подорожую для відпочинку

Учитель промовляє, учні повторюють хором / по черзі.

Вправа 1. «Подорожній календар»

Учитель показує картки з місяцями та типами подорожей (місто, природа, за кордон, робоча поїздка).

Разом зі студентами складають короткі речення:

«У січні я поїду до Києва»,
«У липні я подорожувала гірськими маршрутами»

Вправа 2. «Мапа досвіду»

Учитель демонструє карту світу. Студенти відзначають місця, де були у справах,

та місця для відпочинку.

Потім по черзі пояснюють: «Я подорожував до Львова з робочою метою», «Я їздила на відпочинок до Карпат».

Виконання **впр.1** в робочому зошиті

3.2. Де починається подорож?

Подорож передбачає переміщення на певну відстань. Відстані можуть бути різними, тому долати їх можна будь-яким транспортом і пішки.

Учитель показує фото:

Залізничний вокзал

Автовокзал

Аеропорт

На дошці:

Я їду на вокзал

Я їду на автовокзал

Я їду в аеропорт

Учитель промовляє ці речення, демонструючи відповідні зображення. Учні повторюють.

Виконання **впр.2**

3.3. Конструкція «Я подорожую...»

Учитель:

Якому виду транспорту ви надаєте перевагу?

На дошці:

Я подорожую поїздом / літаком / автобусом / авто / пішки

Я люблю подорожувати... (сам / з друзями / з родиною)

Я планую подорож заздалегідь / в останній момент

Учитель пояснює: «Ці конструкції допомагають розповідати про способи пересування та плани»

Учитель демонструє картки із зображенням транспорту і пропонує учням скласти речення за зразком і картою.

Вправа 1. «Флеш-карта»

Учитель показує картки із зображенням різних видів подорожей (авто, поїзд, літак, пішки, велосипед). Учні утворюють речення: «Я люблю подорожувати [транспорт]».

Вправа 2. «Туристичний профайл»

Студенти отримують картку з роллю: бізнесмен, журналіст, турист, студент. Завдання: скласти 3–4 речення про подорож, враховуючи роль:

Наприклад: «Я подорожую літаком на конференцію», «Я подорожую поїздом на робочий семінар», «Я планую поїздку з родиною на вихідні».

Виконання **впр.3** в зошиті

3.4. «Я був / була в...»

На дошці:

Я був у Львові.

Я була у Львові.

Учитель показує картки з чоловіком/ жінкою та містами. Пояснює: «Чоловіки кажуть «був», жінки «була». Це допомагає говорити про минулі поїздки».

Вправа 1. «Був / була»

Учитель показує картки чоловіків / жінок і описує минулі поїздки: «Я був у Києві», «Я була в Одесі». Інші учні голосують лайком, чи правильно використано «був/була» відповідно до статі.

Вправа 2. «Історії поїздок»

Вчитель показує картки з різними містами, студенти називають: Я був / була в Парижі тощо.

Учитель уточнює «Скільки часу?» / «З ким подорожували» і допомагає студентам

скласти відповідь: «Я подорожував два тижні»/ «Я подорожував з дружиною».

Виконання **впр.4**

3.5. Нейроробіка.

3.6. Прийменники в (у), до.

Для того, щоб навчитися грамотно говорити українською про подорожі, слід знати секрети вживання слів в(у) та до. Якщо ви хочете сказати про рух усередину чогось, то вживайте в(у). Наприклад, іду в школу; поїхав в Україну; поїхав у Румунію.

Якщо розповідаєте про рух до об'єкта чи особи, говоріть до. Наприклад, під'їхати до Києва; підійти до будинку; зайти до подруги; приїхати до бабусі. Отже, коли ми кажемо: поїхати до Одеси, маємо на увазі рух у напрямку Одеси. Говорячи: поїхати в Одесу, слід розуміти, що тут про рух у саме місто Одесу.

Вправа 1. «Міні-карта напрямків»

Учитель показує картки з місцями: Київ, офіс, театр, Польща.

Завдання: утворити правильні речення з прийменниками: «Я їду в Київ», «Я йду до офісу».

Вправа 2. «Помилка туриста»

Вчитель читає неправильні речення: «Я їду до Київ», «Я йду в Польщі» тощо. Студенти виправляють.

Виконання **впр.5**

3.7. Підготовка до купівлі квитка

Учитель: щоб купити квиток, потрібно точно назвати пункт призначення, дату і вид транспорту. Ці фрази корисні для поїздок на роботу, навчання або відпустку.

На дошці:
**Мені потрібен
Я хочу купити**

Учитель моделює приклад, студенти повторюють:
«Мені потрібен квиток до Львова на поїзд завтра».
«Я хочу купити квиток в один бік до Одеси».
«Мені потрібен квиток на літак до Варшави на суботу».

Вправа 1. «Повтори правильно»
Учитель по черзі показує різні картки з містами, транспортом та датами. Учні хором або по черзі повторюють речення, змінюючи елементи за картками:
«Мені потрібен квиток до [місто] на [транспорт] [дата]».

Вправа 2. «Швидка каса»
Вчитель швидко показує серію карток (транспорт + місто + дата), учні мають протягом скласти повне речення: «Мені потрібен квиток до [місто] на [транспорт] [дата]». Потім вчитель наступну комбінацію, і група повторює нове речення.

Виконання **впр.5,6**

3.8. «Я хочу повернутися...»

На дошці:
Я хочу повернутися

Учитель: Це допомагає говорити про бажання повторно відвідати місце, ділитися емоціями та планами

Учитель наводить приклад:
Я був у Карпатах.
Мені дуже сподобалося.
Я хочу повернутися.

Вправа «Мрія про поїздку»
Учитель показує картинки з різними

містами / країнами. Ставить запитання: «Куди хочеш повернутися? Чому? До кого?» (ці фрази на дошці)

Студенти відповідають: «Я був у Карпатах. Мені дуже сподобалося. Я хочу повернутися, тому що там красива природа»

Виконання **впр. 7**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

4.1. Складання розповіді (впр.8)

Я подорожую...
Я був / була...
Я хочу повернутися...
Я купив / купила квиток...

4.2. Міні-проект «Подорож мрії»

У групах студенти планують поїздку мрії, використовуючи фрази, вивчені на уроці.

Презентація 1–2 хвилини.

Напишіть про це у зошитах (**впр.9**)

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 14

6. Підсумок та рефлексія

Урок 19. Телефон і онлайн-спілкування

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: навчити студентів ефективно спілкуватися українською у телефонних і онлайн-ситуаціях; розвивати швидку мовленнєву реакцію; формувати навички чемного представлення та завершення розмови; розширювати словниковий запас у цифрових комунікаціях; підвищувати усвідомленість та безпеку онлайн-спілкування.

Очікувані результати: студенти можуть ввічливо телефонувати та писати повідомлення; формулювати короткі звернення й пояснення; застосовують нову лексику в повсякденних та професійних сценаріях; правильно використовують конструкції:

- Можна поговорити?
- Я телефоную...
- Передзвоніть, будь ласка.

Обладнання вчителя: дошка/проектор; маркери; картки з фразами; зображення телефону; роздруковані діалоги; картки «Ситуація»; презентація (смартфон, месенджер, відеодзвінок); аудіозапис короткої розмови.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Телефон і онлайн-спілкування»

Учитель:

Викладач демонструє зображення смартфона, ноутбука та месенджера і запитує:

«Скільки часу на день ви користуєтесь телефоном?», «Які месенджери використовуєте?»

«Коли востаннє розмовляли по відеодзвінку?»

Після обговорення учитель формулює тему уроку:

Сьогодні ми навчимося спілкуватися українською по телефону і онлайн: дзвонити, писати повідомлення, домовлятися про зустріч і чемно завершувати розмову.

Виконання **впр.1** в робочому зошиті

3.2. Актуалізація лексики

На дошці слова і картинки:

телефон
дзвінок
повідомлення
відеодзвінок
інтернет
номер
месенджер
чат

Викладач читає слова, студенти повторюють хором і по черзі.

Вправа 1. «Що зникло?»

Студенти дивляться на слова 20 секунд.
Після цього учитель стирає одне слово.
Студенти повинні відповісти:
— Якого слова немає?

Вправа 2. «Що краще зробити?»

Учитель по черзі описує ситуації:
потрібно швидко повідомити новину
потрібно обговорити деталі роботи
потрібно привітати друга
Учитель демонструє відповідь:
«Я напишу повідомлення.»
«Я зателефоную.»

Студенти повторюють і змінюють варіанти.

Виконання **впр.2**

3.3. Введення нових конструкцій

Учитель пояснює, що телефонна розмова має просту структуру:

1. привітання
2. представлення
3. причина дзвінка
4. завершення розмови

На дошці:

- **Можна поговорити?**
- **Я телефоную...**
- **Передзвоніть, будь ласка.**

Учитель:

- *Перед вами конструкції, якими варто користуватися під час телефонної розмови. Послухайте, як їх можна використовувати на прикладі діалогу.*
- *Алло!*
- *Добрий день! Можна поговорити з Марією? Це Олена.*
- *Хвилинку.*
- *Я телефоную щодо уроків.*
- *Передзвоніть, будь ласка, пізніше.*
- *Гаразд, до побачення.*
- *На все добре.*

1. Діалог:

Студенти слухають короткий діалог.

- *Алло!*
- *Добрий день! Це Олена. Можна поговорити з Андрієм?*
- *Хвилинку, будь ласка.*
- *Я телефоную щодо зустрічі.*
- *Добре. Передзвоніть, будь ласка, через годину.*
- *Гаразд. До побачення!*
- *На все добре!*

Після прослуховування учитель запитує:
Хто телефонував?
Чому людина телефонувала?

Вправа 1. «Причина дзвінка»

Учитель показує картки: робота / зустріч / доставка / урок

Учитель говорить: «Я телефоную щодо роботи.»

Студенти повторюють. Те ж саме з рештою слів.

Вправа 2. «Коли розмова закінчується»

Учитель моделює ситуації:
людина зайнята / потрібно передзвонити / розмова завершена

Учитель говорить: «Передзвоніть, будь ласка.»

Студенти повторюють.

Вправа 3. «Остання фраза»

Учитель демонструє: «Дякую за дзвінок.»

Студенти повторюють і додають:
«До побачення.»
«Гарного дня.»

Виконання **впр.3**

3.4. Аудіювання

Учитель пояснює:

Багато телефонних розмов пов'язані з сервісами та технічною підтримкою.

Студенти слухають діалог.

— Алло!

— Добрий день! Я телефоную з приводу інтернету.

— Що сталося?

— У мене не працює вайфай.

— Спробуйте перезавантажити роутер.

— Добре, хвилину... Так, тепер працює.

Дякую!

— Будь ласка. Гарного дня.

Після прослуховування студенти відповідають:

Яка була проблема?

Що допомогло її вирішити?

На дошці нові слова: **інтернет, роутер, сервіс, вайфай, телефонна розмова**

Називаємо їх хором / по черзі.

Виконання **впр.4, 5**

3.5 Нейроробіка.

3.6. Онлайн-спілкування

Учитель: «Іноді ми не можемо говорити по телефону, тому пишемо коротке повідомлення.»

На дошці:

Я не можу говорити.

Напишу повідомлення.

Я відповім пізніше.

Учитель проговорюють, студенти повторюють.

Вправа 1. «Коротке повідомлення»

Учитель демонструє ситуацію:

ви на зустрічі / ви у транспорті / ви на роботі

Учитель читає приклад повідомлення: «Я зараз на зустрічі. Напишу пізніше.» «Дякую за повідомлення. Я відповім пізніше.»

Студенти повторюють і відтворюють з іншими ситуаціями.

Напишіть свої повідомлення у зошиті (**впр.6, 7**)

Вправа 2. «Мій цифровий день»

Студенти коротко розповідають:

кому вони телефонують

кому пишуть повідомлення

чи використовують відеодзвінки

Приклад відповіді:

Я часто пишу повідомлення друзям.

Я іноді телефоную батькам.

Я використовую відеодзвінки для роботи

3.7. Цифровий етикет

Учитель: «Онлайн-спілкування потребує ввічливості і поваги. Ми повинні чітко писати повідомлення, не ображати людей і не передавати особисту інформацію незнайомцям.»

Учитель демонструє грубу фразу:

«Відповідай швидко.»

Потім правильну форму:

«Будь ласка, напишіть відповідь.»

Що краще?

Студенти дають відповідь і повторюють фрази.

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Виконання **впр.8, 9**

5.Домашнє завдання

Вправи 10 - 14

6. Підсумок та рефлексія

РОЗДІЛ 4.

Соціальне спілкування. Бессарабія

Мета розділу:

Автоматизувати мовні навички рівня A1 та сформувати соціокультурну компетентність із урахуванням регіону Бессарабії.

Урок 20. Свята і традиції України

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: сформувати в дорослих студентів уміння говорити українською про свята та традиції в житті, повсякденних і професійних ситуаціях; навчити описувати культурні події та святкування у теперішньому й минулому часі простими, зрозумілими висловлюваннями; розвивати навички усного мовлення, побудови коротких монологів та діалогів; розширити словниковий запас теми «Свята і традиції»; підтримувати зацікавленість українською культурою та формувати міжкультурну відкритість і повагу до традицій різних народів.

Очікувані результати: студенти можуть назвати 3–4 українські свята, коротко описати традиції святкування у 3–5 реченнях, розповісти про власний досвід святкування, використовують прості конструкції теперішнього і минулого часу для опису подій та традицій:

- *Ми святкуємо...*
- *В Україні прийнято...*

Обладнання вчителя: дошка/проектор; маркери; картки з назвами свят, ілюстрації.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Свята і традиції України»

Учитель:

Свята — це важлива частина культури кожної країни. У свята люди відпочивають, зустрічаються з родиною, дотримуються традицій. В Україні є державні, релігійні та народні свята.

Учитель демонструє картинки і відповідні слова:

родинна вечеря
подарунки
музика
зустріч друзів

Учитель говорить:

«На свята люди зустрічаються з родиною.»

«На свята люди дарують подарунки.»

«На свята люди готують їжу.»

Студенти повторюють.

Вправа “Свято чи ні”

Учитель читає ситуації.

Сьогодні я працюю.

Сьогодні я відпочиваю.

Сьогодні ми зустрічаємо родину.

Студенти відповідають:

Це свято.

Це не свято.

Виконання **впр.1**

3.2. Традиції, звичаї та свята

На дошці:

традиція / традиції

звичаї

свята

трипільська культура

вишиванка

Учитель:

Український народ має дуже давню історію, гарні традиції та красиві свята. Українські звичаї дещо схожі на румунські, адже приблизно з 5400 до 2750 рр. до н.е. на землях сучасної України, Молдови та Румунії жила цивілізація трипільців. Їхню культуру називають «культурою мальованої кераміки». Перші знахідки виявлені у 1896 році біля села Трипіль на Київщині археологом Вікентієм Хвойкою.

Деякі традиції та звичаї трипільської культури досі живуть серед наших народів. Українські жінки полюбляють вишивку, під час вишивання використовують давні символи: коло, трикутник, ромб, спіраль, безкінечник, меандр, світове дерево і берегиню.

В Україні щороку відзначають День вишиванки у другий четвер травня. У цей день прийнято влаштовувати флешмоби у вишиванках.

Учитель:

Традиції — це звички та культурні дії, які повторюються багато років. Вони пере-

даються від покоління до покоління. Які традиції у вашій країні?

В Україні багато традицій пов'язані з одягом, їжею, святами, символами. Одним із найвідоміших символів є вишиванка. Учитель показує картинку і говорить "це вишиванка". Студенти повторюють.

Вправа «Традиція чи ні»

Викладач читає ситуації:

Люди одягають традиційний одяг.

Родина вечеряє разом.

Люди дивляться телевізор.

Люди носять вишиванку.

Люди вечеряють разом.

Люди співають.

Студенти визначають:

Це традиція.

Це не традиція.

3.3. Руханка під пісню «Вишиванка» <https://www.youtube.com/watch?v=csompKuOAj0>

Виконання **впр.2**

3.4. День незалежності

На дошці:

День незалежності

герб

тризуб

прапор

гімн

Учитель показує картинки і говорить "це герб", "це тризуб", "це прапор". Студенти повторюють.

Учитель:

Вишиванки одягають на державне свято День незалежності, яке відзначають 24 серпня з 1991 року. Кожен українець знає свої державні символи: гімн, прапор та герб у вигляді золотого тризуба.

У цей день прийнято виходити на площі та вулиці міст у святковому національному вбранні.

Тут варто увімкнути гімн. https://www.youtube.com/watch?v=Wx7vo__48oE

Вправа «Національний символ»

Завдання: Назвати державні символи України.

Приклад:

Державні символи України — прапор, герб і гімн.

Виконання **впр.3, 4**

3.5. Зимові свята

На дошці:

Святвечір

Різдво

Новий рік

Свято Василя

колядки

щедрівки

вертеп

дідух

Учитель показує картинки і говорить "це Святвечір", "це Різдво" тощо. Студенти повторюють.

Учитель:

Більша частина українців – християни, тому дотримуються церковного календаря і відзначають православні свята. Хоча подібні свята існували в Україні ще до прийняття християнства та мали інший – язичницький зміст.

Серед зимових свят українців найбільше – це Різдво Христове. Його відзначають за старовинними традиціями 25 грудня. Напередодні на Святвечір до хати заносять дідух - солом'яний оберіг, готують вечерю з 12 пісних страв. Різдво прийнято відзначати з вертепом. Це переодягнені актори, які прославляють

народження Ісуса Христа, заходять до кожної хати, співають і вітають господарів. Українські діти дуже люблять це свято, вчать колядки, щоб ними вітати інших і отримувати за це подарунки.

На дошці:
Святвечір:
родинна вечеря
12 пісних страв
дідух у домі

Учитель показує картинки і говорить “це родина вечеря”, “це 12 пісних страв”, “це дідух у домі”. Студенти повторюють.

Різдво:
колядки
вертеп
святкування з родиною

Учитель показує картинки і говорить “це вертеп”, “це святкування родиною”. Студенти повторюють.

Учитель:
На Різдво люди співають колядки.
На Святвечір родина вечеряє разом.
Учитель каже першу частину речення, студенти завершують речення:
На Різдво люди...
На Святвечір родина...

Учитель:
Дуже відома серед українців пісня «Добрий вечір тобі, пане господарю»
<https://www.youtube.com/watch?v=ap4fWMCm9xk>

Також з великим задоволенням відзначають Новий рік (1 січня) або Свято Василя. Ввечері напередодні свята прийнято щедрувати (співати щедрівки), а вранці посівати, ходити від оселі до оселі з побажаннями щасливого нового року.

Ви не раз чули щедрівочку, відому всьому світові «Щедрик, щедрик, щедрівочка, прилетіла ластівочка». Заспіваймо разом: https://www.youtube.com/watch?v=_IQPyRjdxp0

*Щедрик, щедрик, щедрівочка,
Прилетіла ластівочка,
Стала собі щебетати,
Господаря викликати:
Вийди, вийди, господарю,
Подивися на кошару, -
Там овечки покотилися,
А ягнички народились.
В тебе товар весь хороший,
Будеш мати мірку грошей,
Хоч не гроші, то полова,
В тебе жінка чорноброва.*

А ось нова оброблена версія. <https://www.youtube.com/watch?v=1ANzJNMLBM0>

Виконання **впр.5**

3.6. Великдень

На дошці:
Великдень
Пасха
паска
писанка
крашанка

Учитель показує картинки і говорить “це паска”, “це писанка”. Студенти повторюють.

Учитель:
Великдень або Пасха — головне весняне релігійне свято.

Перед святом люди: прибирають, печуть паску, роблять писанки, крашанки. Це символ оновлення і весни.

Учитель:
Що люди роблять перед святом?

Учитель моделіє речення, студенти повторюють:

Люди печуть паску.

Люди роблять крашанки.

Люди прибирають оселю.

Виконання **впр.6**

3.7. Свято Івана Купала

На дошці:

Івана Купала

багаття

цвіт папороті

Учитель показує картинки і говорить “це свято Івана Купала”, “це багаття”, “це цвіт папороті”. Студенти повторюють.

Учитель:

Серед літніх свят найулюбленіше серед молоді – свято Івана Купала. Воно пов’язане з днем літнього сонцестояння. Його відзначають біля водойм. Запалюють велике багаття, стрибають через нього. У цю ніч серед дівчат прийнято гадати, пускати сплетені вінки на воду. Існує легенда, що в лісі в цю найкоротшу літню ніч розквітає папороть.

Важається, що квітку може знайти лише молодий хлопець, часто неодружений або єдиний син в родині. Через те, що її охороняє нечиста сила, квітку здобути важко. Але якщо вдасться — щасливчик отримає дар бачити майбутнє, здібність розуміти мову звірів і птахів, зцілювати хворих, та знаходити заховані в землю скарби.

Слова на дошці:

традиції:

стрибають через багаття

пускають вінки на воду

шукають квітки папороті

Учитель спочатку проговорює нові фрази, учні повторюють. Потім учитель

показує картики (багаття, вода, вінок), учні говорять фразу.

3.8. Нейробіка

3.9. Серпневі свята

На дошці:

Медовий Спас

Яблучний Спас

Горіховий Спас

мед, мак, яблука, горіхи

Учитель показує картинки і говорить “це мед”, “це горіхи”, “це яблука”, “це мак”. Студенти повторюють.

Учитель:

Також дуже популярні літні свята – Медовий Спас (1 серпня), Яблучний Спас (6 серпня) та Горіховий або Хлібний Спас (16 серпня). Це своєрідні свята збору врожаю. У ці дні прийнято освячувати в храмах мед, мак, яблука та хліб.

Вправа «Свято і продукт»

Вчитель говорить назву свята, учні називають продукт.

Наприклад:

Медовий Спас — мед

Яблучний Спас — яблука

Горіховий Спас — горіхи.

Виконання **впр.7**

3.10. Свято Покрови

На дошці:

Свято Покрови

День Захисника Вітчизни

День козацтва

козак

воїн

Учитель показує картинки і говорить “це козак”, “це воїн”. Студенти повторюють.

Учитель:

Найбільше осіннє свято відзначають 1 жовтня – Свято Покрови Пресвятої Богородиці. Цей день ще є Днем козацтва та Днем захисника Вітчизни. У цей день вшановують Богородицю, воїнів-захисників України та згадують славне козацтво. Існує легенда про те, що саме Богородиця врятувала козаків від турків, коли вони поверталися морем додому разом з невільниками, яких врятували з турецького полону. Богородиця покрила козаків туманом, щоб вони пройшли невидимими крізь турецьку варту.

3.11.Словникова робота

Гра «Хто більше?» (суть полягає в тому, хто назве більше нових слів, вивчених на цьому уроці)

Гра «Що зникло?» (на дошці не більше 8 слів, 1-2 слова забирають, слід пригадати, що саме забрали)

3.12.Введення конструкцій

На дошці:

Ми святкуємо...

В Україні прийнято...

Ми святкували ...

Учитель показує приклади побудови речень, студенти повторюють.

Наприклад:

Ми святкуємо Різдво. Ми святкуємо Великдень.

В Україні у цей день прийнято колядувати.

В Україні на це свято прийнято освячувати паски, писанки, крашанки.

Учитель пояснює, що коли ми кажемо «святкуємо», мова йде про те, що відбувається зараз, сьогодні. Якщо розповідаємо про минулу подію, кажемо «святкували». Поруч з цим словом у реченні можуть бути слова: раніше, колись, учора.

Вправа 1. “Вгадай свято”

Учитель читає короткий опис свята. Студенти повинні назвати свято.

Приклади:

Люди фарбують яйця.

Печуть паску.

→ Студенти: Великдень

Люди співають колядки.

Родина вечеряє разом.

→ Різдво

Люди стрибають через багаття.

Пускають вінки на воду.

→ Івана Купала

Вправа 2. “Свята-пора року”

Учитель малює на дошці простий календар року:

Зима Весна Літо Осінь

І називає свята: Різдво / Новий рік / Великдень / Івана Купала / Спас

Студенти мають згадати яке свято в яку пору року святкується.

Виконання **впр.8, 9**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Вправа “Що це за свято?”

Учитель показує фото святкування (Різдво, Великдень, День незалежності, День вишиванки, Івана Купала тощо).

Студенти відповідають на прості запитання:

Що це за свято?

Що роблять люди?

Що ви бачите?

Приклад відповідей:

Це Різдво.

Люди співають колядки.

Я бачу родину.

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 15

6. Підсумок та рефлексія

Урок 21. Бессарабія: край і люди

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: ознайомити студентів із регіоном Бессарабія та його культурним різноманіттям; розширити словниковий запас для опису регіону, природи, людей і традицій; закріпити використання простих прикметників і дієслів теперішнього часу в усному мовленні; відпрацювати правильну вимову географічних назв Бессарабія, Дунай, Дністер; навчити студентів коротко й зрозуміло розповідати про регіон, його населення, культуру та традиції, а також розвивати інтерес до регіонів України й розуміння багатокультурного середовища.

Очікувані результати: після уроку студенти можуть назвати основні особливості регіону Бессарабія, описати регіон за допомогою 3–5 простих прикметників, назвати кілька народів, які проживають у цьому регіоні, скласти короткий усний опис Бессарабії (4–6 простих речень) та використовувати прості конструкції теперішнього часу для опису регіону, природи та людей:

- Бессарабія — це регіон.
- Тут живуть українці, румуни, болгари.

Обладнання вчителя: дошка/проектор; маркери; карта України; світлини; картки зі словами

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотива-

ція

2.Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3.Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Бессарабія: край і люди»

Учитель демонструє на екрані фото:

степ

Дунай

виноградники

багатонаціональне свято

Запитання до студентів:

Де це може бути?

Який це регіон?

Сьогодні ми з вами подорожуватимемо Україною, а точніше тією частиною України, яку називають Бессарабією. Це чудовий багатонаціональний край, у якому живуть і українці, і молдовани, і болгари, і гагаузи, і румуни та інші народи. Ця історична область знаходиться між річками Прут, Дністер і гирлом Дунаю та Чорним морем. Вона займає південно-західну частину сучасної Одеської області, а це безмежні степи, річки та море.

Кожен народ тут має свої власні звичаї, культуру, мову, побут і свята.

Болгари - це південні слов'яни. Молдовани - румуномовний народ. Гагаузи – тюркомовний народ. Національні відмінності кожного народу не заважають їм створювати тісну комунікацію та обмін найкращими традиціями, про які ви дізнаєтеся на наступному уроці.

На дошці слова:

українці

болгари

молдовани

гагаузи

румун

Бессарабія

річка

Дунай

Дністер

Вправа 1. «Що це?»

Учитель показує фото регіону, ставить запитання “Що це?” і показує приклад відповіді. Студенти повторюють.

Це Україна.

Це південь України.

Це Бессарабія.

Бессарабія - це регіон на півдні України.

Вправа 2. «Хто тут живе»

На дошці список народів.

Студенти складають речення:

У Бессарабії живуть українці.

У Бессарабії живуть болгари.

Тут живуть українці, румуни, болгари, румуни, гагаузи.

Виконання **впр.1** в робочому зошиті

3.2.Словникова робота

На дошці:

край

Дунай

Дністер

народ

мова

традиція

багатонаціональний

родючий

гостинний

Учні промовляють слова разом з учителем, потім індивідуально, тут доцільно буде зіграти у гру «Що зникло?»

Вправа «Закінчи речення»

На дошці:

Бессарабія — це _____ край.

Студенти обирають слово.

Приклади:

Бессарабія — родючий край.

Бессарабія — багатонаціональний край.

Виконання **впр.2**

3.3. Прикметники

Учитель:

Люди, які населяють Бессарабію добрі, гостинні, дружні й працьовиті.

Учитель:

Сама ж Бессарабія сонячна, тепла, родюча, красива, багатонаціональна.

Учитель виставляє ці слова на **дошці**.

Студенти повторюють хором / по черзі.

Вправа «Порада туристу»

Ситуація: Ваш знайомий хоче поїхати в Бессарабію.

Студенти говорять:

Це дуже красивий регіон.

Тут теплий клімат.

Виконання **вправи 3**

3.4. Дієслова теперішнього часу

У Бессарабії живуть українці, болгари, гагаузи, молдовани, румуни. Вони говорять різними мовами, старанно працюють, люблять свою культуру, відзначають свої свята, бережуть свої традиції, шанують свої звичаї і поважають звичаї інших народів.

Зверніть увагу, які слова на позначення дії, які я використала. Я говорила про теперішній час. Ви можете скласти своє речення, використовуючи дані слова

Учитель виставляє їх на дошці:

живуть
говорять
працюють
люблять

святкують
бережуть
шанують
поважають

Студенти повторюють слова вголос, потім разом з вчителем складають речення з цими словами.

Приклад:

У Бессарабії живуть різні народи.

Люди говорять різними мовами.

Вони бережуть свої традиції.

Вправа «Що роблять люди»

Учитель говорить початок речення: у

Бессарабії люди...

Студенти продовжують, використовуючи слова на дошці.

Приклад:

У Бессарабії люди працюють.

У Бессарабії люди святкують.

Виконання **впр.4**

3.5. Подорож до центру етнографічного, сільського зеленого туризму і сімейного відпочинку «Фрумушика-Нова».

Учитель:

Серед визначних місць Бессарабії перш за все можна відмітити «Фрумушику-Нову». Тут знаходиться музей під відкритим небом старовинного бессарабського села, де є одна з найбільших в Європі овечих ферм та велична статуя чабану, яка занесена у Книгу рекордів Гіннеса, заввишки з п'ятиповерховий будинок (16,4 м). Тут пригощають справжнім молдавським вином та овечим сиром. При в'їзді до центру туристів зустрічає гасло: «Ласкаво просимо до землі вина та сиру». На території центру відреставрували старовинні будівлі і відтворили в них колишній побут.

На дошці слова:

житло
побут
ферма
вівці
чабан
Фрумушика-Нова
вино
сир

Студенти повторюють слова вголос, потім разом з вчителем складають речення з цими словами.

Вправа 1. «Що тут є»

Учитель показує фото.

Студенти кажуть:

Тут є ферма.

Тут є вівці.

Вправа 2. «Меню туриста»

Ситуація: ви турист.

Що ви хочете спробувати?

Студенти відповідають:

Я хочу сир.

Я хочу місцеве вино.

3.6. Подорож до Білгород -Дністровської фортеці.

Також при нагоді завітайте до Білгород-Дністровської фортеці. Вона була споруджена в XIII — XV столітті на місці руїн античного міста Тіра. Цю фортецю захоплювали готи, орди гунів, спалювали місто. З попелу його підняло плем'я східних слов'ян тиверців. Вони заснували тут нове місто Білгород. Назва походить від білого вапняку, який слов'яни використовували як будівельний матеріал. У розчин додавали яйця, товчений мармур, вугілля і кремній.

Досі фортеця вражає свої потужними стінами та величними вежами. Товщина стін від 1,5 до 5 м, а висота стін та башт — від 5 до 15 м. Колись фортеця мала 34 башти, а збереглися лише 26. З однієї сторони фортеця впритул височіє над

Дністровським лиманом, з інших сторін оточена ровом, наповненим водою. Глибина рову сягає 13-14 метрів.

Улітку в м.Білгород-Дністровський проводиться фестиваль «Фортеця». Це різні конкурси, змагання, лицарські бої, виступи музикальних колективів.

На дошці:

фортеця
башти
рів
лиман
фестиваль

Студенти повторюють слова вголос, потім разом з вчителем складають речення з цими словами.

Вправа «Що ви бачите»

Учитель показує фото фортеці.

Студенти кажуть:

Я бачу башти.

Я бачу стіни.

3.7.Українська Венеція та Дунайський біосферний заповідник

Учитель:

Українською Венецією називають унікальне місто Вилкове, розташоване в дельті Дунаю, там, де річка впадає в Чорне море. Його заснували старообрядці- липовани в 1746 році. Найпоширеніший вид транспорту у них - човни. Саме на човнах можна потрапити до островів, адже стара частина міста складається зі штучних островів, на яких липовани вирощують соковиту полуницю та виноград. Місцеві жителі пригощають туристів смачною юшкою з дунайської риби та вином.

На дошці:

Вилкове
Вилкове - це українська Венеція
липовани

**риба
полуниця
виноград**

Учитель:

Поблизу міста Вилкове знаходиться найбільший острів в українській дельті Дунаю – Єрмаков. Його територія входить до складу Дунайського біосферного заповідника. Тут можна побачити різноманітних тварин, які почуваються впевнено і не бояться людей, бо їх обереігає держава. Це водяні буйволи, дикі кабани, пелікани та ін.

На дошці:

**Дунайський біосферний заповідник
пелікани
водяні буйволи
дикі кабани**

Студенти повторюють слова вголос за вчителем.

Вправа «У заповіднику є...»

Вчитель моделює приклад: у заповіднику є пелікани.

Студенти складають речення зі слів на дошці, використовуючи конструкцію “У заповіднику є...”

Виконання **впр.5**

4.Узагальнення та систематизація вивченого.

Вправа «Travel Quiz»

Учитель ставить запитання:

Де знаходиться Бессарабія?

Які народи тут живуть?

Що таке Фрумушика-Нова?

Чому Вилкове називають Українською Венецією?

Виконання **впр.6-8**

5.Домашнє завдання

Вправи 9 - 16

6.Підсумок та рефлексія

Урок 22. Традиції Бессарабії

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: ознайомити студентів із культурними традиціями народів Бессарабії та їхнім повсякденним життям; розширити словниковий запас на тему культури, їжі та свят; навчити студентів говорити про традиційні страви, свята та звичаї регіону простими зрозумілими реченнями; закріпити використання прикметників і дієслів теперішнього часу в усному мовленні; розвивати навички спілкування у реальних соціальних і туристичних ситуаціях (розмова з друзями, знайомство з місцевою культурою, рекомендація страви чи свята); формувати інтерес до культурного різноманіття України та повагу до традицій різних народів.

Очікувані результати: після уроку студенти можуть назвати кілька традицій Бессарабії та народи, які проживають у цьому регіоні, коротко описати традиційну страву або свято у 3–4 простих реченнях, використовувати базову лексику теми (традиція, культура, свято, народ, страва) та будувати прості висловлювання з конструкціями:

- Тут готують...
- Це національна страва.
- Ми святкуємо ...

Обладнання вчителя: дошка/проектор; маркери; світлини; картки слів

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Традиції Бессарабії»

Учитель:

У кожній культурі є традиції. Це можуть бути свята, сімейні звичаї, традиційна їжа або навіть музика і танці. Традиції передаються від покоління до покоління і допомагають людям зберігати свою культуру.

Бессарабія — особливий регіон України. Тут живуть різні народи: українці, болгари, молдовани, гагаузи та інші. Кожен народ має свої традиції: власну кухню, свята, музику і звичаї.

Саме тому Бессарабію часто називають багатокультурним регіоном.

Сьогодні ми поговоримо про: традиційні страви / народні свята / культурні особливості різних народів.

На дошці слова:

українці
болгари
молдовани
гагаузи
традиції
їжа
танець
свято

Вчитель називає слова і показує відповідні картинки, учні повторюють вголос.

Вправа «Культурна карта»

На дошці:

У нас є У нашій культурі є

Викладач говорить:

Уявіть, що до вас приїхав іноземець і питає:

Які традиції є у вашій країні?

Учитель моделює відповідь, студенти повторюють:

У нашій культурі є традиційні свята.

У нас є традиційна їжа / танець

3.2. Українські національні страви

Кухня — дуже важлива частина культури. Через їжу люди показують свою історію і традиції.

В Україні є багато традиційних страв, але дві з них знають у всьому світі: борщ і вареники.

Борщ — це суп із буряка, овочів і м'яса. У різних регіонах його готують по-різному. Часто кожна родина має власний рецепт.

Вареники — це страва з тіста з різними начинками: картоплею, сиром, ягодами або м'ясом. Їх часто готують на сімейні свята.

Ці страви символізують гостинність української культури.

На дошці слова і картинки:

борщ
вареники
суп
буряк
овочі
м'ясо

Вчитель називає слова і показує відповідні картинки, учні повторюють вголос. Вправа «Рекомендую спробувати...»

До вас приїхав турист і питає:
Що потрібно обов'язково спробувати в Україні?

Вчитель моделює приклад:

Рекомендую спробувати борщ / вареники.

Це традиційна українська страва.

Учні повторюють за вчителем.

3.3. Болгарські національні страви

В Бессарабії живе багато болгар. Їхні предки переїхали сюди кілька століть тому.

Болгарська кухня дуже схожа на кухню Балканських країн. Вона використовує багато сиру, овочів і м'яса.

Дві популярні страви:

баніца — пиріг з сиром або бринзою

каварма — страва з м'яса і овочів.

Ці страви часто готують на сімейні свята.

На дошці слова і картинки:

баніца
пиріг
сир
бринза
каварма
баранина
свинина

Вчитель називає слова і показує відповідні картинки, учні повторюють вголос.

Вправа «Що це за страва»

Викладач показує фото страви і моделює приклад.

Студенти повинні повторити:

Це баніца / каварма.

Це болгарська страва.

3.4. Молдавські національні страви

Молдовани — ще один народ Бессарабії. Їхня кухня дуже домашня і проста.

Популярні страви:
мамалига — кукурудзяна каша
пацинди — коржі з начинкою.

Їх часто їдять із сиром, сметаною або овочами.

На дошці слова і картинки:

мамалига
каша
пацинди
сир
сметана

Вчитель називає слова і показує відповідні картинки, учні повторюють вголос.

Вправа «Замовлення в ресторані»

На дошці:
Я хочу

Ви в ресторані молдавської кухні. Хочете зробити замовлення.

Вчитель моделює приклад, студенти повторюють.

Я хочу мамалигу.
Я хочу пацинди.

3.5. Гагаузькі національні страви

Гагаузи — це тюркомовний народ, який також живе у Бессарабії.

Їхня кухня має багато овочевих страв.
Наприклад:
манжа — овочеве рагу
кирма — традиційний пиріг.

Ці страви часто готують у родині.

На дошці слова і картинки:

кирма
манжа

овочеве рагу
пиріг

Вправа «Кулінарний блог»

На дошці:
Сьогодні я пробую...

Студенти уявляють, що вони ведуть кулінарний блог.

Вчитель моделює приклад, студенти повторюють в парах:
Сьогодні я пробую манжу / кирму.

3.6. Лексична робота

Учитель, демонструючи світлини: Пригадаймо усі національні страви, про які ви дізналися. Як вони називаються? Хто їх готує?

На дошці:
борщ
вареники
баніца
кавирма
мамалига
пацинди
манжа
кирма

Вправа «Народ і страва»

Викладач говорить народ.
Студенти відповідають:
українці → вареники
болгари → баніца
молдовани → мамалига

Вправа «Я хочу спробувати»

На дошці:
Я хочу спробувати

Вчитель демонструє застосування фрази «Я хочу спробувати...»

Студенти дивляться на всі страви і обирають свій варіант:
— Я хочу спробувати...

Виконання **впр.1-3**

3.7. Граматична робота (множина іменників)

Учитель:

Тепер згадаймо, як змінюються слова, що називають предмети, коли мова йде не про один, а про багато предметів. Наприклад, страва – страви, традиція – традиції. Пропоную зіграти у гру «Пінг – понг». Я називатиму слово в однині, а ви – у множині.

пісня – пісні

свято – свята

звичай – звичаї

народ – народи

танець – танці

Виконаймо **впр.4**

3.8. Закріплення конструкцій. Усно. Робота в парах.

На дошці:

Тут готують...

Це національна страва ...

Учитель:

Зараз ми попрацюємо в парах. Кожен з вас обирає певний народ і розповідає про нього своєму партнеру.

Наприклад:

Тут готують вареники. Вареники – це національна страва українців.

Виконання **впр.5-7**

3.9. Фестиваль традицій

Слова на дошці:

Свята:

Мерцішор

Баба Марта

Хедерлез

Мошул

Колодій

День української хустки

Учитель:

В Румунії з радістю зустрічають весну і вітають один одного бутоньєрками. Це свято Мерцішор, воно є частиною культурної спадщини ЮНЕСКО. Його відзначають і молдовани, і українці, що мешкають на Буковині. Така ж традиція є і у народів Бессарабії. 1 березня болгари відзначають свято «Баба Марта». Люди дарують один одному мартениці, які прикріплюють на лівій стороні одягу й носять цілий місяць на знак перемоги весни над зимою, а потім вішають на плодове дерево.

Болгарська мартеничка робиться з вовняних ниток червоного і білого кольорів. Вовна – це символ життя. Раніше існувала така традиція: мартеничку клали під камінь і перевіряли її через деякий час, якщо під каменем збиралися мурахи, то цього року буде великий приплід овець, якщо більше жучків – більше телят.

Учитель:

Гагаузи зустрічають весну, відзначаючи її початок переважно святом Хедерлез (5-6 травня), яке знаменує пробудження природи та початок господарського сезону. Це одне з головних свят, день Святого Георгія. Воно символізує остаточний вступ весни у свої права, початок випасу худоби та польових робіт. Гагаузи влаштовують народні гуляння, ярмарки народних умільців, готують традиційні страви (булгур, курбан), відвідують родичів.

Збереглося багато легенд про так звану «юрієву росу». З давніх часів вона вважалася лікувальною для людини і тварин. Батьки примушували своїх дітей ходити босоніж по росі цього дня, щоб у них не хворіли ноги, а дівчатка намагалися умиватися цією росою, щоб бути красивими і рум'яними. Жінки збирали

росу у флакони, щоб потім лікувати усілякі хвороби.

Прикраса «герданник». Здавна вважалося: що більше золотих монет у жінки, то вище її статус у суспільстві. Учитель далі:

Молдовани Бессарабії славляться своєю працьовитістю і вмінням відзначати народні свята. Їхні запальні танці відомі й за кордонами держави. Кажуть, коли молдовани танцюють, земля тремтить під ногами. Молдавський танець «Жок» (гра – у перекладі) відомий у всьому світі.

Учитель:

Обрядове свято Коляди, яке досі проводять у селі Орлівка (передмістя Рені), – «Мошул» (у перекладі з румунської – «дід»). Відзначається в ніч з 24 на 25 грудня. Хлопці у величезних яскравих масках ходять від хати до хати, водять хороводи, співають колядки на старовинному молдавському діалекті про перемогу світла над темрявою. У кожному дворі вони бажають добра та щастя, боєм мачук виганяють весь негатив, який за рік зібрався у хаті. За це хлопцям дякують грошима, пригощають. Цей обряд внесли до Національного переліку елементів нематеріальної культурної спадщини України.

Учитель далі:

Українці Одещини – це працелюбний народ. З повагою ставляться до традицій інших народів, відроджують свої давні звичаї і бережуть рідну мову.

Свято Колодій (українська Масниця) відзначають за тиждень до Великоднього посту. Це давній дохристиянський обряд, який зараз відроджується. На масничному тижні є звичай прив'язувати колодки тим, хто ще без пари. Це може бути дерев'яний брусок, поліно

чи палиця.

Молодиці прив'язують колодку до тіла неодруженим парубкам та дівчатам, які не одружилися минулого року. Одним із мотивів в'язання колодки є покарання парубків, дівчат, які не одружились, а також їхніх батьків – за те, що вчасно не оженили сина чи не віддали заміж дочку. «Не жинився єси, то колодку носи!» А оскільки, ніхто не бажає тягти колодку, тож від неї відкупляються: кольоровими стрічками, танцями, піснями, їжею, напоями чи грошима.

За народним повір'ям Колодій — це бог і опікун шлюбу, щедро обдаровує здоров'ям, злагодою, достатком тих, хто створює родини, дарує подружжю діточок.

Колодій – суто українське свято, якому немає аналогів у інших народів.

Попри те, що найзвичнішою стравою у наші дні для нас є млинці, у давнину в Україні на Масничному тижні, під час свята, українці частіше їли вареники. Вареники символізували молодий Місяць, готували з сиром, які вживалися з маслом чи сметаною.

Окрім вареників готували інші страви на основі молочних продуктів: сирники, сирні баби, налиснички, запіканки, локшину та галушки.

День української хустки. 7 грудня ми відзначаємо Всесвітній день української хустки – свято, яке об'єднує сучасних українців навколо їхнього етнічного коріння. Українська хустка – це не просто елемент народного вбрання, а символ, який пройшов крізь століття, увібравши в себе історію, традиції та духовність нашого народу. Вона здавна супроводжувала українців у повсякденному житті,

обрядів і святкових ритуалів, символізуючи любов, вірність, захист та зв'язок із предками. У різних регіонах України, зокрема й в Бессарабії, хустка відрізнялася стилем, орнаментами та способами зав'язування, зберігаючи унікальні культурні особливості.

Вправа 1. «Фестиваль культур»

Студенти представляють народ.

Вчитель моделює приклад:

Ми болгари.

Ми готуємо баніцу.

Ми святкуємо Баба Марта.

Студенти повторюють з рештою народів (болгари, румуни, молдавани, українці, гагаузи).

Вправа 2. «Яке свято?»

Викладач описує традицію.

Студенти вгадують.

Наприклад:

Люди носять червоно-білу прикрасу навесні.

→ Мерцішор

4. Узагальнення та систематизація вивченого

Конкурс на кращого знавця традицій народів Бессарабії

Запитання конкурсу:

1. Як називається болгарська страва, яку подають рідкою у гарячому вигляді або твердою у холодному? (Каварма)

2. Яку страву нарізають з допомогою нитки? Чия вона? (Мамалига, молдавська)

3. Це не баніца, не плацинда, не вертута, але теж з тіста. Хто її готує?

(Киирма, гагаузи)

4. Її полюбляють усі народи Бессарабії, вона може зберігатися у бочках, вона готується з молока овець, кіз, корів. (Бринза)

5. На це свято неодруженим хлопцям і дівчатам прив'язують колодку.

(Колодій).

6. Яка страва в українців символізує місяць? (Вареники)

7. З чим українці готують вареники? (Сир, картопля, квашена капуста, м'ясо, вишні, полуниця, чорниця)

8. Як називається гостра страва з перців у гагаузів? (Манжа)

9. Який молдавський танець відомий у всьому світі? (Жок)

10. Яке свято відзначають болгари 1 березня? (Баба Марта)

Виконання **впр.8-9** в зошиті

5. Домашнє завдання

Вправи 10 - 15

6. Підсумок та рефлексія

Урок 23. Я і Бессарабія

Вікова категорія: 35+ років
Тривалість: 90 хв

Мета уроку: допомогти студентам пов'язувати власний життєвий досвід із темами культури, традицій та повсякденного життя; закріпити використання теперішнього та минулого часу у простих висловлюваннях; розвивати вміння розповідати українською про події, традиції та особисті враження у типових життєвих ситуаціях (розмова з друзями, знайомство з культурою, обговорення свят або подорожей); формувати навички побудови короткого усного монологу та робити мовлення більш природним і впевненим; підтримувати інтерес до культурного різноманіття України та повагу до багатонаціонального середовища.

Очікувані результати: після уроку студенти можуть будувати прості речення у теперішньому та минулому часі, коротко розповідати про подію, традицію або власний досвід (4–6 речень), використовувати базові мовні конструкції для опису подій і вражень, наприклад:

- Я живу в Бессарабії
- Я жив у Бессарабії
- Мені подобається цей край

Обладнання вчителя: дошка/проєктор; маркери; світлини; картки слів

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку

1. Організаційний момент та мотивація

2. Актуалізація опорних знань, коротке обговорення домашнього завдання

3. Вивчення нового матеріалу

3.1. Оголошення нової теми. Вступ до теми «Я і Бессарабія»

Учитель: Сьогодні ми продовжимо говорити про Бессарабію і про те, як ваше життя пов'язане з цим краєм.

Фото на дошці:

Дунай / степ / місто в Бессарабії / виноградники

Погляньте на ці світлини. Це Бессарабія. Я живу в Бессарабії. А ви? Чи всі ви народилися тут? Хто жив тут раніше?

Сьогодні ми будемо говорити про вас і про Бессарабію:

де ви живете зараз, де жили раніше і що вам подобається в цьому краї.

На дошці:

Я живу в Бессарабії.

Я працюю тут.

Мені подобається цей край.

Вчитель проговорює фрази, учні повторюють.

3.2. Введення граматики. Теперішній і минулий час

Порівняймо речення зліва і справа.

На дошці:

Я живу в Бессарабії.

Я жив у Бессарабії.

Викладач питає:

Яке речення — зараз?

Яке — раніше?

Студенти здогадуються.

Після цього з'являється таблиця.

У лівому стовпчику речення про дії, які відбуваються зараз, - це теперішній час. У правому стовпчику – про дії, які вже були раніше, - це минулий час.

На дошці:

Теперішній час	Минулий час
Живу	жив
Ходжу	ходив
Люблю	любив

Вправа «Інтерв'ю про досвід»

Вчитель в ролі журналіста. Журналіст запитує:

Де ви живете зараз?
Де ви жили раніше?

Вчитель моделює приклад відповіді, студенти поторюють і будуть речення, спираючись на свій досвід.

Виконання **впр.1,2**

3.3. Аудіювання

Учитель: зараз ви почуєте кілька коротких історій людей.

Ваше завдання — зрозуміти, чи вони говорять про теперішнє чи минуле.

Учитель читає репліки різними голосами:

Михайло: Я живу в Бессарабії. Мені подобається цей край.

Марія: Я жила тут усе життя.

Олена: Я жила в іншому місті, але зараз живу тут.

Богдан: Я жив у Бессарабії з дитинства. Учитель далі:

— Хто з персонажів говорить про минуле?

— Хто говорить про теперішнє?

— Хто жив тут усе життя?

— Хто переїхав?

Вправа «Нетворкінг»

Студенти працюють у парах.

Запитання:

Де ви живете?

Де ви жили раніше?

Що вам подобається в Бессарабії?

Виконання **впр.3, 4, 5**

3.4. Інтонція монологу.

В українській мові голос підвищується на початку речення і знижується в кінці.

Учитель читає текст:

Я живу в Бессарабії.

Мені подобається цей край.

Тут живуть добрі люди.

Пояснить студентам, що правильна інтонація допомагає говорити природніше. Хорове повторення, індивідуальне читання. Студенти по черзі читають текст як: телеведучий / блогер / туристичний гід

Виконання **впр.6** в зошиті

3.5. Міні-презентація “На конференції” (**впр.7** в зошиті)

Уявіть, що ви приїхали на конференцію і маєте представити себе.

Я живу...

Раніше я жив ...

Мені подобається ...

Тут є ...

3.7. Нейроробіка

4. Узагальнення та систематизація вивченого

Вправа 1. «3 причини любити цей край»

Кожен студент називає три причини.

Приклад: Я люблю цей край, тому що: тут гарна природа / тут добрі люди / тут смачна кухня

Вправа 2. «Культурний репортер»

Студент — журналіст туристичного журналу. Завдання взяти інтерв'ю у людини про її регіон.

Запитання:

Де ви живете?

Що вам подобається у вашому регіоні?

Які тут традиції?

Після інтерв'ю студент представляє групі:

Олександр живе в Бессарабії.

Йому подобається море.

5. Домашнє завдання

Вправи 9 - 15

6. Підсумок та рефлексія

Урок 24. Підсумковий. Я можу говорити українською

Вікова категорія: 35+ років

Тривалість: 90 хв

Мета уроку: підтвердити досягнення студентами рівня А1 відповідно до вимог CEFR; узагальнити лексичний і граматичний матеріал усього курсу; закріпити використання базових комунікативних конструкцій у різних життєвих ситуаціях; активізувати навички усного мовлення через короткі діалоги та монологи; розвивати вміння представляти себе, розповідати про своє життя, повсякденні дії, події в минулому та плани на майбутнє; удосконалювати правильну вимову, ритм та інтонацію українського мовлення; формувати впевненість у використанні української мови в простих соціальних ситуаціях; підтримувати інтерес до української культури та регіонального контексту Бессарабії.

Очікувані результати: після уроку студенти можуть використовувати базові мовні конструкції рівня А1 у простих комунікативних ситуаціях; будувати короткі усні висловлювання про себе, свою родину, місто, повсякденне життя, вподобання та подорожі (4–6 речень); ставити прості запитання та відповідати на них у діалозі; розуміють основні інструкції та запитання викладача; використовують теперішній, минулий і простий майбутній час у елементарних реченнях; демонструють правильні інтонаційні моделі простих повідомлень і запитань; можуть коротко представити себе в завершальному монолозі.

Обладнання вчителя: дошка або фліпчарт; маркери; карта Бессарабії; тематичні світлини (місто, родина, їжа, подорожі, традиції); картки зі словами і фразами; конверти із завданнями для

квесту; картки для рольових діалогів.

Обладнання студента: робочий зошит, ручка, зошит для нотаток

Хід уроку:

Учитель:

«Доброго дня! Сьогодні у нас підсумковий урок нашого курсу. Ми з вами пройшли великий шлях і вже багато чого вивчили. Сьогодні я хочу перевірити, що ви вмієте говорити українською і як впевнено ви можете використовувати все, що ми вчили: слова, вирази, граматику.

Повторення розділу 1. Основи спілкування.

Завдання 1. Представлення

Кожен учень говорить:

- Мене звати ...
- Я з ...
- Я говорю ...
- Я живу в...
- Я працюю /навчаюся...

Завдання 2. Гра “Знайди родину”

Картки:

мама

тато

брат

сестра

Студенти складають речення:

- Це моя мама...

Завдання 3. Числа

Учитель питає:

- Скільки тобі років?

Студенти відповідають:

- Мені ... років.

Завдання 4. Мій день

Студенти завершують фрази:

Я встаю...

Я навчаюся...

Я люблю...

Повторення розділу 2. Місто і побут

Завдання 1. Карта міста.

Учитель показує на дошці або на екрані схематичну карту міста.

На карті позначені прості об'єкти:

Школа / магазин / парк / лікарня / кафе / вокзал

Учитель ставить запитання, показуючи на різні місця карти:

- Де школа?
- Де магазин?
- Де парк?

Студенти відповідають, використовуючи прості конструкції:

- Тут.
- Там.
- Ось тут.
- Там поруч.

Завдання 2. Транспорт

Учитель демонструє картки з транспортом:

Автобус / метро / трамвай / таксі / велосипед

Учитель ставить ситуаційне запитання:

- Як доїхати до вокзалу?

Студенти відповідають, використовуючи модель:

- Я їду автобусом.
- Я їду трамваєм.
- Я їду метро.

Завдання 3. Магазин

Учитель пояснює ситуацію:

Ви у магазині. Ви хочете щось купити.

На дошці записуються ключові фрази:

- Скільки коштує?

- Я хочу купити...
- Дайте, будь ласка...
- У вас є...?

Учні отримують картки з товарами:
Хліб / сир / вода / яблука / молоко

Рольова гра у парах: один студент — продавець, інший — покупець.

Приклад діалогу:

- Добрий день.
- Добрий день.
- Скільки коштує хліб?
- 20 гривень.
- Я хочу купити хліб.
- Будь ласка.

Після 2–3 хв студенти змінюють ролі.

Завдання 4. Їжа

Учитель роздає студентам картки з назвами страв:

Борщ / вареники / піца / салат / яблуко / чай / кава

Кожен студент обирає картку.

Студенти складають просте речення:

- Я люблю борщ.
- Я люблю піцу.
- Мені подобається чай.

Повторення розділу 3. Людина і час.

Завдання 1. Опис людини

Учитель показує картинку людини (або кілька різних картинок).

На зображеннях можуть бути чоловік, жінка або дитина.

Учитель звертає увагу студентів на зовнішність людини.

Можливі слова: високий, низький, молодий, старий, гарний, веселий

Учитель ставить запитання:

- Хто це?
- Який він?

- Яка вона?

Студенти складають короткі речення.

Приклади:

- Він високий.
- Він молодий.
- Вона гарна.
- Вона весела.

Завдання 2. Час

Учитель пише на дошці три слова:

учора — зараз — завтра

Учитель читає речення.

Студенти повинні визначити час дії.

Приклади:

Я був у школі.

Я в школі.

Я буду в школі.

Студенти відповідають:

- Учора.
- Зараз.
- Завтра.

Далі студенти отримують картки з дієсловами:

вчитися

працювати

гуляти

відпочивати

Студенти складають речення у трьох часах.

Приклад:

Учора я гуляв.

Зараз я гуляю.

Завтра я буду гуляти.

Завдання 3. Здоров'я

Учитель пояснює ситуацію: уявіть, що ви у лікаря або говорите з другом. Учитель називає різні ситуації.

Приклади:

- У вас болить голова.
- Ви почуваєтеся добре.
- Ви втомилися.

Студенти відповідають короткими реченнями.

Приклади:

- У мене болить голова.
- У мене болить живіт.
- Мені добре.
- Я втомився.

Завдання 4. Подорож

Учитель показує картки з містами.

Наприклад:

- Київ
- Львів
- Одеса
- Ізмаїл

Учитель ставить запитання:

— Де ти був?

Студенти відповідають, використовуючи модель:

- Я був у Києві.
- Я був в Одесі.
- Я був у Львові.

Повторення розділу 4. Бессарабія.

Завдання 1. Телефон

Учитель може підготувати картки з ролями “Абонент” і “Телефоніст”.

Модель діалогу:

- Алло!
- Можна поговорити?
- Так, звичайно.
- Дякую!

Інструкція для студентів:

Один студент грає роль того, хто телефонує.

Інший відповідає.

Потім ролі змінюються.

Завдання 2. Свята

Учитель показує картки або зображення свят:

- Різдво
- Новий рік
- Великдень

Учні називають свято та складають речення:

— Ми святкуємо Різдво.

— Ми святкуємо Новий рік.

— Ми святкуємо Великдень.

Завдання 3. Бессарабія

Учитель показує карту Бессарабії.

Учні відповідають на запитання:

— Що це?

— Де це?

Модельні речення:

— Бессарабія — це регіон.

— Тут живуть українці.

— Тут живуть болгари, румуни, гагаузи.

Завдання 4. Традиції

Учитель готує картки з предметами або стравами:

- борщ
- виноград
- фестиваль

Студенти обирають картку та складають речення:

— Це традиція.

— Це українська традиція.

— Борщ — це традиційна страва.

Я можу говорити українською!

1. Фінальне завдання

Кожен учень говорить маленький монолог:

— Мене звати...

— Я живу...

— Я люблю...

— Я можу говорити українською.

2. Святкове завершення

Учитель вітає учнів з завершенням курсу. Вручає сертифікати, робить спільне фото.

Додаток 1.

Нейробіка

Вправи з нейробіки є ефективним інструментом під час вивчення мови, оскільки вони активізують роботу мозку та покращують когнітивні процеси, необхідні для засвоєння мовного матеріалу.

Асиметрична гімнастика сприяє одночасній роботі правої і лівої півкулі мозку. Це покращує координацію між ними, що важливо під час мовлення, адже одна півкуля більше відповідає за логіку, граматику та аналіз, а інша — за образність, інтонацію та асоціативне мислення. Завдяки цьому учням легше сприймати та відтворювати нові слова і мовні конструкції.

Вправи на розвиток уваги допомагають підвищити концентрацію та здатність утримувати увагу на навчальному матеріалі. Під час вивчення мови це особливо важливо, адже учням потрібно уважно слухати вимову, помічати написання слів, розрізняти мовні форми та виконувати завдання без помилок.

Вправи на розвиток пам'яті сприяють кращому запам'ятовуванню нової лексики, правил та мовних моделей. Регулярне тренування пам'яті допомагає швидше засвоювати слова, довше їх зберігати в пам'яті та легше використовувати у мовленні.

Таким чином, використання вправ із нейробіки на заняттях створює сприятливі умови для активізації мислення, підвищення уваги та пам'яті, що робить процес вивчення мови більш ефективним і результативним.

1.Вправи з асиметричної гімнастики

Асиметрична гімнастика для мозку — це комплекс вправ, під час яких права і ліва частини тіла виконують різні рухи одночасно. Такі вправи активізують роботу обох півкуль мозку та покращують взаємодію між ними, що сприяє кращому засвоєнню мовних знань. Асиметрична гімнастика активізує роботу мозку, підвищує увагу, пам'ять і швидкість мислення, що робить процес вивчення мови більш ефективним.

- 1.Капітанське
- 2.Позитивне
- 3.Фіга
- 4.Мисливець - заєць
- 5.Вуха - ніс
- 6.Переможець
- 7.Дороговказ
- 8.Пазли
- 9.Дрова
- 10.Уклін

2.Вправи на розвиток уваги

Лабіринти — учні повинні провести шлях через лабіринт від початку до виходу, що розвиває концентрацію уваги та візуальне мислення.

Закреслити-підкреслити — учні отримують ряд символів, букв або слів і повинні швидко знайти та закреслити одні елементи, а інші підкреслити за заданим правилом.

Знайди відмінності — учні порівнюють дві схожі картинки та знаходять між ними відмінності, тренуючи уважність до деталей.

Доббл — учні шукають однаковий символ або слово на двох картках і швидко його називають.

Малюємо двома руками — учні одночасно малюють однакові або різні фігури правою і лівою рукою для розвитку

координації та концентрації.

Пишемо лівою рукою дзеркально числа / слова — учні намагаються написати числа або слова лівою рукою у дзеркальному відображенні, що активізує роботу мозку та увагу.

3.Вправи на розвиток пам'яті

Меморі: це навчальна гра для розвитку пам'яті та уваги, у якій учасники відкривають картки та намагаються знайти однакові пари. Гравці по черзі перевертають дві картки, запам'ятовують їх розташування та шукають відповідні пари. Гра розвиває зорову пам'ять, концентрацію уваги та сприяє кращому запам'ятовуванню слів і понять. У навчанні мови «Меморі» допомагає закріплювати нову лексику, асоціації та значення слів. Можна придбати тематичні картки на різні теми: професії, їжа, тварини тощо.

Фотоапарат: це коротка вправа для тренування зорової пам'яті та вимови: учитель швидко показує картки з українськими словами і озвучує їх, після чого знову демонструє картки, а учні мають пригадати та правильно вимовити слово.

Піктограми. Метод піктограм допомагає учням швидко зрозуміти і запам'ятати лексику та прості конструкції, обходячи переклад. Він перетворює абстрактні слова на зорові образи, що полегшують запам'ятовування та автоматизацію мовлення.

1. Намалювати піктограму → 2. Проговорити слово українською (без перекладу) → 3. Учні повторюють хором → 4. Повтор індивідуально → 5. Скласти речення за схемою піктограм → 6. Повтор хором / по черзі → Учень по піктограмі згадує слово.

Чому це ефективно? Мозок працює з образами, а не з перекладом. Учень бачить картинку і значення слова вже запускається в мозку без рідної мови. Без перекладу мозок створює прямий зв'язок: образ → значення слова → українське слово → вимова. Учень не перекладає у голові, а одразу думає через українські конструкції.

“Римська кімната” — вправа, де спочатку в класі обирають конкретні місця (двері, дошка, стіл, вікно тощо), потім до кожного місця “прив'язують” нове українське слово через яскравий образ. Після чого вчитель показує на ці місця, а учні згадують і називають відповідні слова українською.

Зорові гачки — це вправа для запам'ятовування лексики: вчитель показує картинки з вивченими словами (фото + написання слова) і одночасно називає слово українською, учні повторюють вголос. Потім учитель показує картинки, учні пригадують слово українською. В прямому порядку, в розкид. Потім учитель показує напис слова українською, учні називають слово українською.

Сніговий ком: це інтерактивна вправа, під час якої кожен учасник поступово повторює попередні слова та додає нове. Таким чином ланцюжок слів постійно збільшується, ніби снігова куля, що котиться і стає більшою. Як проводити вправу з новою лексикою:

Учитель пропонує тему або нову лексику уроку.

Перший учасник називає одне нове слово.

Другий повторює перше слово і додає своє нове слово.

Третій повторює вже два слова і додає наступне.

Кожен наступний учасник повторює

весь попередній ряд слів і додає нове.

Приклад: тема «Їжа». 1 учень: яблуко; 2 учень: яблуко, хліб; 3 учень: яблуко, хліб, сир; 4 учень: яблуко, хліб, сир, молоко

Актуалізація опорних знань

Перед початком кожного уроку робимо асиметричну гімнастику для мозку, вправи на вибір з блоку “Вправи на розвиток пам’яті” з лексикою з попередніх уроків.

Узагальнення та систематизація вивченого

В кінці кожного уроку повторюємо лексику, вивчену на поточному уроці за допомогою вправ з блоку “Вправи на розвиток пам’яті”.

Для нотаток

Interreg
NEXT Румунія-Україна

Співфінансується
Європейським
Союзом

ASSOCIATION
OF UKRAINIAN REGIONS
FOR THE DANUBE STRATEGY

